

Българската политика за международно сътрудничество за развитие

Гражданските организации като наблюдател



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Проектът „Гражданско участие за открито и отговорно управление на българската политика за международно сътрудничество за развитие“ се изпълнява от Българска платформа за международно развитие в партньорство с Дипломатическия институт към Министъра на външните работи в периода септември 2022 г. – август 2023 г. и се финансира от Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, Договор № BG05SFOP001-2.025-0236

Българска платформа за международно развитие
София, 2023



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

СЪДЪРЖАНИЕ

Въведение	5
1. Какво е международно сътрудничество за развитие	7
2. ООН и сътрудничеството за развитие	8
3. Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР)	9
– Комитет по помощта за развитие КПР	
– Официална помощ за развитие ОПР	
– Въпроси и отговори	
4. Политика за развитие на Европейския съюз	14
– Нов консенсус за развитие	
– Генерална дирекция „Международни партньорства“	
– Важно за следене	
5. Българската политика за развитие	18
– Нормативна рамка	
• Как да се подобри нормативната база	
• Добри практики	
– Институционална рамка	
• Стратегическо планиране и отчетност	
• Оперативно управление	
• Добри практики	
– Изпълнение на Целите на ООН за устойчиво развитие	
6. Приложения	28
– Вътрешни правила за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ като официална помощ за развитие, за изпълнение на проекти и за доброволни вноски към международни организации	
– Постановление №234 от 1 август 2011 г. за политиката на Република България на участие в международното сътрудничество за развитие	

Използвани абривиатури

ЕС	<i>Европейски съюз</i>
БНД	<i>Брутен национален доход</i>
ДЕС	<i>Договор за Европейския съюз</i>
ДФЕС	<i>Договор за функциониране на Европейския съюз</i>
ЕС	<i>Европейски съюз</i>
ЕФР	<i>Европейски фонд за развитие</i>
ЗП	<i>Задгранично представителство</i>
ИМО	<i>Международната морска организация</i>
КПР	<i>Комитет по помощта за развитие</i>
МБВР	<i>Международна банка за възстановяване и развитие</i>
МФК	<i>Международна финансова корпорация</i>
СМСРРС	<i>Съвет Международно сътрудничество за развитие и регионално сътрудничество</i>
ОИСР	<i>Организация за икономическо сътрудничество и развитие</i>
ООН	<i>Организация на обединените нации</i>
ОПР	<i>Официална помощ за развитие</i>
ПМС	<i>Постановление на Министерския съвет</i>
ПРООН	<i>Програма на ООН за развитие</i>
ПФР	<i>Политически форум за развитие</i>
СЗО	<i>Световна здравна организация</i>
УНИЦЕФ	<i>Детски фонд на ООН</i>
УНКТАД	<i>Конференция на ООН за търговия и развитие</i>
УНФПА	<i>Фонд на ООН за населението</i>
ФАО	<i>Организация по прехрана и земеделие</i>
ФСР	<i>Форум за сътрудничество за развитие</i>
ЦУР	<i>Цели на ООН за устойчиво развитие</i>
ЮНЕСКО	<i>Организация на ООН за образование, наука и култура</i>

Въведение

В съвременния свят на глобални проблеми и рискове никоя държава не може да ги посреща и решава сама. Бедност, климатични промени, епидемии, социално напрежение, конфликти – все заплахи за мира и сигурността в един все по-тесен свят. Международното сътрудничество за развитие и предоставянето на помощ за развитие и хуманитарна помощ са сред важните инструменти за посрещане на растящите предизвикателства.

Като страна членка на Европейския съюз и активен защитник на мултилатерализма, Република България допринася за по-балансирано и справедливо глобално развитие, поемайки своя дял от отговорността в усилията за изкореняване на бедността и постигане на устойчиво развитие. Като отговорен и активен член на международната общност, заедно със своите партньори, тя се стреми да защитава човешкото достойнство и да гарантира устойчиво, справедливо, приобщаващо, безопасно и успешно бъдеще за всички.

Важен участник в международното сътрудничество за развитие са организациите на гражданското общество. Те заемат традиционно важно място в планирането и изпълнението на програми и проекти на отделните държави и на международните организации. В много случаи само те могат да имат отворен и конструктивен достъп до местните агенции за развитие в приемащите помощта държави, да практикуват бързо и лесно сътрудничество и да изградят достатъчна база на доверие.

Приносът им е признат от основните участници в политиките на сътрудничество за развитие. През 2018 г. членовете на Комитета по помощта за развитието (КПР) към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) отпуснаха близо 21 милиарда щ.д. за организации на гражданското общество. Тази цифра показва, че присъствието на НПО/ОГО в сътрудничеството за развитие се оценява. Гражданските организации също набират значителни финансови средства за развитие. Според данни на ОИСР те са събрали най-малко 42 милиарда щ.д. в частни дарения за сътрудничество за развитие през 2018 г., което представлява приблизително 30% от общата двустранна помощ на членовете.

Задачата на този наръчник е да помогне на неправителствените организации в България да участват в качествено изпълнение на българската политика за международно сътрудничество за развитие и да градят устойчиво партньорство на национално и на международно равнище. Представената в наръчника информация може да послужи за ориентиране в глобалната система на защита на принципите и целите на сътрудничеството за развитие, да помогне на неправителствените организации да се грижат за изпълнение на Целите на ООН за устойчиво развитие и новия Европейски консенсус за развитие, да защитават хоризонталните принципи за равнопоставеност на жените и защита на природата.

В наръчника се предлага информация за институционалната рамка на международното сътрудничество за развитие отвън навътре, т.е. от ООН като място за съгласуване на стратегическата посока, през Комитета по помощта за развитие на ОИСР като създател на стандарти за предоставяне и измерване на Официалната помощ за развитие, до Европейския съюз и България с конкретните съгласувани на регионално равнище стратегически и оперативни действия.

Представена е накратко нормативната и институционална рамка на българското сътрудничество за развитие, посочени са проблеми и добри практики. Целта е ползвателите на този наръчник да са подготвени за формиране на позиции и активно застъпничество за предприемане на мерки за повишаване качеството на оказваната от България помощ за развитие и хуманитарна помощ, както и за по-ефективно използване на публичен ресурс.

Наръчникът *„Българската политика за международно сътрудничество за развитие. Гражданските организации като наблюдател“* изпълнява важна конкретна цел, а именно подобряване на партньорството между неправителствените организации и държавните институции и по-конкретно, увеличаване на ролята на НПО за редовно и прозрачно отчитане по изпълнението на програми и проекти, както и при докладване на Официалната помощ за развитие (ОПР) пред международните организации.

Разработването на този наръчник е част от проекта *„Гражданско участие за открито и отговорно управление на българската политика за международно сътрудничество за развитие“*. Неговата основна цел е да допринесе за открито и отговорно управление на българската политика на международно сътрудничество за развитие като неразделна част от външната политика на Република България. Надяваме се този наръчник да бъде полезен за по-доброто и навременно изпълнение на поетите от правителството ангажименти в третата Средносрочна програма за помощта за развитие и хуманитарна помощ на Република България 2020–2024 година, като се акцентира на подобряване на нормативната база и на включване на гражданския сектор в планирането и изпълнението на конкретни проекти.

1. Какво е международно сътрудничество за развитие?

Международното сътрудничество за развитие е неразделна част от външната политика на развитите страни, насочена към насърчаване мира, на икономическия растеж и социалната стабилност в света, към намаляване на различията между развитите и развиващите се страни и подпомагане интегрирането на развиващите се страни в световната икономика. През последното десетилетие сътрудничеството за развитие се развива с нарастващ принос от Юга, частния сектор, фондациите, гражданското общество и местните власти. Общата цел е да се реализира Дневен ред 2030 на ООН, да се осигури финансиране на развитието, за да се постигнат Целите на ООН за устойчиво развитие. Това означава обновен многостранен подход, утвърден мултилатерализъм, така че да се създаде благоприятна глобална среда, в която всички индивиди, хора и нации да имат възможности за приобщаващо, справедливо и устойчиво развитие.

Помощта за развитие или сътрудничеството за развитие са инструменти на това, което наричаме накратко политика за развитие (development policy). **За развиващите се страни** политика за развитие би могла да се разбира като политика за укрепване на държавността, подобрена събираемост на данъците, повече социална защита, подобрени публични услуги, защита на правата на човека. **На международно равнище** политиката за развитие би трябвало да се разбира като договаряне на добре функциониращи международни механизми за намаляване на бягството от данъчно облагане от страна на транснационалните компании, защита на справедлива търговска система, ограничаване на климатичните промени. **На равнище развити държави** политиката за развитие се свежда не само до отделяне на помощ за развитие, но и до съобразяване на собствените политики с интересите на другите страни в света, например в областта на интелектуалната собственост, на имиграционната политика, на създаването на данъчен рай в най-богатите си градове и много други. По-добра политика у дома би означавало по-добър живот за гражданите в останалата част на света.

Международното сътрудничество за развитие е по-широко понятие от помощта за развитие. Ако под помощ за развитие разбираме финансова подкрепа, предоставяна от правителства и други агенции в подкрепа на икономическото, екологичното, социалното и политическото развитие в развиващите се страни, международното сътрудничество ще дефинираме като отношения между партньори, а не между донори и реципиенти. Стратегическата цел отново е намаляване на бедността и постигане на икономически растеж в дългосрочен план, но акцентът е върху намаляване на разликите и поляризирането между страните в света. Терминът е близък до търсенето на по-голяма ефективност на помощта за развитие. Под това се разбира спазване на принципи, които да водят до постигане на резултати, включително по-малко поставени условия при предоставянето на помощ за развитие, изграден капацитет, подобрено управление. Търсенето на ефективност на помощта за развитие се заменя с идеи за ефективно развитие и партньорство.

Международното сътрудничество за развитие може да се възприема като част от международната система на правата на човека. Според провъзгласената през 1986 г. Декларация на ООН за правото на развитие, развитието, индивидуално и колективно, е право на човека, което принадлежи на всеки. Всеки има „право да участва, да допринася и да се радва на икономическо, социално, културно и политическо развитие, в което всички човешки права и основни свободи могат да бъдат напълно реализирани“.

[Declaration on the Right to Development.](#)

2. ООН и сътрудничеството за развитие

Развитието е една от основните цели на ООН, заедно с мира и правата на човека. Не може да има мир без развитие; не може да има развитие без мир; не може да има устойчив мир и развитие без спазването на правата на човека. Ако един от тези три стълба е слаб в отделна държава или в регион, цялата структура на обществото е слаба.

В системата на ООН има много организации, агенции и фондове, които са създадени и работят в името на преодоляване на слабото развитие и за придържане към принципа „никой да не бъде изоставен“.

Групата на ООН за развитие (The United Nations Development Group (UNDG)) обединява 36 фонда, програми, специализирани агенции, отдели и служби на ООН, които играят роля в развитието. Сред тях са УНИЦЕФ, ПРООН, СЗО, УНКТАД, ЮНЕСКО и още много други широко известни участници в търсенето на решения за глобалните проблеми. След 2017 година групата е позиционирана като Група на ООН за устойчиво развитие – UN Sustainable Development Group ([UNSDG](https://unsdg.un.org)).

UNSDG служи като форум на високо ниво за съвместно формиране на политики и вземане на решения. Групата на ООН за устойчиво развитие ръководи, подкрепя, проследява и наблюдава координацията на операциите за развитие в 162 държави и територии. [<https://unsdg.un.org/about/who-we-are>](https://unsdg.un.org/about/who-we-are).

Цялата система на ООН е ангажирана с постигането на Целите на ООН за устойчиво развитие до 2030 година. Те са основна част от Дневен ред 2030 на ООН, една исторически важна стратегическа програма, приета през 2015 година. Формулирани в 17 цели, призивите са към всички държави, развити и развиващи се, за глобално партньорство, за премахване на бедността, подобряване на здравеопазването и образованието, намаляване на неравенствата, справяне с климатичните промени. <https://sdgs.un.org/goals>.

За проследяване на изпълнението на Целите за устойчиво развитие отговаря Политическият форум на високо равнище за устойчиво развитие ([High-level Political Forum on Sustainable Development](#)). Пред този форум държавите членки трябва да представят поне два доброволни национални прегледа за изпълнение на Целите на ООН за устойчиво развитие, в периода 2015–2030 година. Българското правителство представи своя първи национален доброволен преглед през юни 2020 година. [Voluntary National Review 2020, Bulgaria | High-Level Political Forum](#)

Цел 17 е сред важните за подобряване на международното сътрудничество за развитие. Тя е за съживяване на глобалното партньорство за устойчиво развитие. Конкретните цели са за мобилизиране на ресурси (17.1); изпълнение на всички ангажименти за помощ за развитие, включително ангажимента на много развити страни да постигнат целта от 0,7 процента от Брутния национален доход за ОПР (17.2); мобилизиране на допълнителни финансови ресурси от разнообразни източници (17.3); подкрепа за развиващите се държави да решат дълговите си проблеми (17.4); инвестиране в най-слабо развитите държави (17.5); подобряване на регионалното и международното сътрудничество по линията Север-Юг, Юг-Юг и тристранното регионално и международно сътрудничество за по-добросподеляне на знания, включително чрез глобален механизъм за стимулиране на технологичния обмен (17.6). [<https://www.globalgoals.org/goals/17-partnerships-for-the-goals/>](https://www.globalgoals.org/goals/17-partnerships-for-the-goals/)

3. Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР)

Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) е международна организация, която работи за изработване и прилагане на политики, които насърчават просперитета, равенството, възможностите и благосъстоянието за всички. ОИСР е уникален форум и център за данни и анализи, обмен на опит, споделяне на най-добри практики и съвети относно публичните политики и определянето на международни стандарти. В ОИСР членуват 38 държави, сред които най-развитите икономики от Европа, Северна Америка, Южна Америка и Азия.

ОИСР е създадена през 1961 г. с цел стимулиране на политики за устойчиво икономическо развитие, повишаване жизнения стандарт на населението и поддържане на финансова стабилност. Тя е утвърдена международна организация с водеща роля в изработването и прилагането на най-високи стандарти във всички ключови области <http://www.oecd.org>

България установява сътрудничество с ОИСР от началото на 90-те години на XX в. и участва в някои от работните органи на Организацията. През юни 2018 г. България придобиха статут на „участник“ в Комитета по помощта за развитие към ОИСР (КПР), което допринася не само за по-добро съобразяване с утвърдените донорски стандарти, но и за повишаване на ефективността и качеството на българската ОПР. На 25 януари 2022 г. бе прието решение на Съвета на ОИСР за започване на разговори за присъединяване към Организацията с България и останалите страни кандидатки. На 10-ти юни 2022 г. България официално получи своята Пътна карта за присъединяване към Организацията. През август 2022 г. беше прието ПМС № 242 за организация и координация на процеса на разговори и подготвителни дейности за присъединяване на Република България към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР)

Темата развитие е една от активно поддържаните области на дейност в ОИСР. Заявената цел е да работят с правителства и частни актьори в развиващите се държави, за да създадат устойчив свят, в който всеки човек може да има здравословен и продуктивен живот <https://www.oecd.org/development/>

Ключовите области на дейност в областта на развитието са три: първо, анализ на глобални и регионални тенденции в полза на разработване на иновативни политики в развиващите се страни, които да отговарят на техните специфични нужди; второ, данни и знания за политики в световен мащаб, подкрепени с идеи за диалог между партньорите; трето, насочване към адекватно финансиране.

ОИСР търси съучастие с гражданското общество. За инициативи и за свързване при наличен интерес търсете на адрес: <https://www.oecd.org/about/civil-society/>

Център за развитие – Центърът има уникално място в ОИСР и международната общност. Центърът предлага експертни анализи и подпомага диалога. „Ние помагаме на развиващите се страни и нововъзникващите икономики да намерят иновативни политически решения за насърчаване на устойчив растеж, намаляване на бедността и неравенствата и подобряване на живота на хората. Държави от Африка, Азия и Латинска Америка участват като пълноправни членове в Центъра, където взаимодействат на равна нога с членовете на ОИСР“. <https://www.oecd.org/dev/>

Комитет по помощта за развитие (КПР)

Комитетът по помощта за развитие на ОИСР (КПР/DAC) е водещият международен форум за доставчиците на помощ за развитие. Основната му цел е да насърчава сътрудничеството за развитие и групи политики, така че да допринесе за устойчивото развитие.

КПР наблюдава финансовите потоци за развитие, презглежда и предоставя насоки относно политиките за сътрудничество за развитие, насърчава споделянето на добри практики и помага за оформянето на глобалната архитектура за развитие. КПР е изградил репутация за обективност, неутралност и качество на своята работа.

КПР помага за оформянето на международната програма за развитие чрез разработване на политически насоки в много области, включително равенство между половете, хармонизиране на донорските практики и съгласуваност на политиките за помощ за развитие. Така например през 1996 г. КПР формулира Международните цели за развитие, които се превърнаха в Цели на хилядолетието за развитие.

КПР насърчава доставчиците на помощ за развитие на двустранна основа, които отговарят на критериите за присъединяване към КПР, да кандидатстват за присъединяване към Комитета като член (в случай на страни от ОИСР) или като асоцииран член (в случай на групи държави).

Присъединяването към КПР потвърждава ангажимента на страната за насърчаване на международното развитие. Докато растат и се развиват, много държави си поставят членството в КПР като цел. Ирландия завърши процеса на присъединяване през 1985 г.; Испания през 1991 г.; Люксембург през 1992 г.; Гърция през 1999 г.; Корея през 2010 г.; Исландия, Чехия, Словакия, Полша и Словения през 2013 г.; и Унгария през 2016 г. За държавите-членки на Европейския съюз участието в КПР е важно, защото помага да се разработи ефективна система за сътрудничество за развитие, благоприятна за постигане на визията на Европейския съюз за развитие.

Стратегическа цел за Европейската комисия е държавите-членки на Европейския съюз да се присъединят към КПР.

Присъединяването към КПР носи със себе си много предимства. То дава възможност на доставчиците на сътрудничество за развитие да повишат международното си доверие и да разширят влиянието си; да се възползват от съвети относно управлението на техните системи за сътрудничество за развитие чрез партньорски проверки; да подобрят събирането и отчитането на своите статистически данни относно потоците на сътрудничество за развитие; да участват в разработването на политическите насоки на КПР и други обсъждания. Когато се присъединят към КПР, членовете и сътрудниците се ангажират да изпълняват определени задължения. Тези задължения далеч не са тежест; те помагат на членовете и сътрудниците на КПР да управляват добре парите на своите данъкоплатци и да подобрят приноса си за намаляване на глобалната бедност.

Всичко за Комитета по помощта за развитие можете да прочетете на адрес:
<https://www.oecd.org/dac/development-assistance-committee/>

Официална помощ за развитие (ОПР)

Официалната помощ за развитие (ОПР) – Official Development Assistance (ODA) е доминиращ източник за финансиране на развитието и социалните трансформации в развиващите се страни. Терминът е развит през 1969 г. от Комитета по помощта за развитие (КПР) на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) – за да отчита помощта за развиващите се страни.

В широк смисъл ОПР е дефинирана като ресурси, течащи от официални агенции, включително държавна и местна власт, към развиващите се страни, с основна цел да се подпомага тяхното икономическо развитие и благополучие.

Икономическото развитие и благополучието са широко дефинирани термини и включват програми за изграждане на мира, социални и културни програми, хуманитарна помощ и изследвания за развитие.

ОПР е публичен ресурс с мандат да бъде инвестиран в производството на публични блага. Както е известно, публичните финанси са необходими за финансиране на услуги като здраве, образование, вода и санитарни услуги, достъпни за най-уязвимите и маргинализираните групи на населението в една страна.

ОПР е важен ресурс за предоставяне и грижа за глобални публични блага. Общите за света предизвикателства като климатични промени, хуманитарни кризи и големи епидемии изискват колективно действие от всички държави. ОПР е източник да се адресират тези проблеми, които не познават национални граници и засягат в равна степен развитите и развиващите се държави.

За разлика от частните финанси, ОПР е гъвкава и не се движи от мотива печалба. ОПР може да се прилага дългосрочно и може да се адаптира към сложни предизвикателства пред развитието.

ОПР взема различни форми – от облекчени заеми до дългови инструменти и може да бъде използвана ефективно за привличане на нови източници, включително от частния сектор.

Глобалните потоци на ОПР нарастват през последните години. През 2022 г. официалната помощ за развитие (ОПР) от страните членки на Комитета за помощта на развитието (КПР) възлиза на 204,0 милиарда щатски долара, нараснала с 13,6% в реално изражение в сравнение с 2021 г. Като процент от БНД ОПР възлиза на 0,36% в сравнение с 0,33% през 2021 г.

Увеличението се дължи главно на разходите за бежанци, които възлизат на 29,3 милиарда щатски долара през 2022 г. и представляват 14,4% от общата официална помощ за развитие на страните членки на КПР. Нетната ОПР за Украйна през 2022 г. е 7,8% от общата ОПР. В рамките на тази сума 1,8 милиарда щ.д. са предоставени под формата на хуманитарна помощ.

ОПР е ключов източник за финансиране на страни с ниски доходи и финансира критично важни публични услуги. Тя представлява 61% от финансовите потоци към най-слабо развитите страни (НРД) през 2018–2019 г., пет пъти повече, отколкото е дялът ѝ в другите развиващи се страни.

За повече информация на адрес: <https://www.oecd.org/dac/financing-sustainable-development/development-finance-standards/official-development-assistance.htm>

Помощта за развитие се предоставя по различни канали. Тя се дели в съотношение приблизително 2:1 между двустранната помощ, предоставяна от отделни държави и многостранната помощ, разпределяна от Световната банка и регионалните банки за развитие, както и от множеството Фондове към ООН. В международните потоци преобладава групата от седемте най-високо развити държави. На тях се пада 76% от цялата официална помощ за развитие. Расте участието на новите донори, начело с Китай, Индия и Русия.

ОИСР поставя стандартите за оказване на помощ за развитие. [Комитетът по помощта за развитие \(КПР\)](#) е последната инстанция, която решава дали отчетените пред него разходи (от държавите членки или от други донори) отговарят на условията да бъдат признати за официална помощ за развитие (ОПР).

Дефиниция на ОИСР за ОПР с данни след 2018 г.

Грантове, заеми и други потоци, влизащи в изчисляването на мярката за еквивалент на безвъзмездна помощ за ОПР, се наричат ОПР потоци.

Потоците ОПР са насочени към държави и територии, получатели на ОПР според списъка на КПР/DAC, както и към многостранни институции за развитие,

1. предоставени от официални агенции, включително държавни и местни власти, или от техните изпълнителни агенции; и 2. всяка сделка, която:

а/ се администрира с цел насърчаване на икономическото развитие и благосъстоянието на развиващите се страни; и

б/ е облекчена по характер. В статистиката на КПР/DAC това предполага елемент на безвъзмездна помощ в размер поне на:

45% в случай на двустранни заеми за най-слабо развитите страни в официалния сектор и други страни с нисък доход – LICs (изчислено при отстъпка от 9 %).

15% в случай на двустранни заеми за официалния сектор на страни с доход по средния – LMICs (изчислено при отстъпка от 7%).

10% в случай на двустранни заеми за официалния сектор на страни с доход над средния – UMIC (изчислено при отстъпка от 6%).

10% в случай на заеми за многостранни институции (изчислено при отстъпка от 5% за глобални институции и многостранни банки за развитие и 6% за други организации, включително субрегионални организации).

Заеми, чиито условия не са в съответствие с Политиката за дългови лимити на МВФ и/или Политиката на Световната банка за необлекчени заеми, не се отчитат като ОПР.

Виж на адрес: <https://www.oecd.org/dac/financing-sustainable-development/development-finance-standards/officialdevelopmentassistance/definitionandcoverage.htm>

What are the different forms of aid and who receives them?

ОИСР поддържа списък на развиващите се страни и територии, които могат да получават ОПР. Списъкът периодично се актуализира, в момента в него фигурират повече от 150 държави или територии с доход на човек от населението под 12 276 щ.д. през 2010 г.

Виж на адрес: <https://www.oecd.org/dac/financing-sustainable-development/development-finance-standards/DAC-List-of-ODA-Recipients-for-reporting-2020-flows.pdf>

Въпроси и отговори:

Кой докладва за своето сътрудничество за развитие пред ОИСР?

КПР/ДАС публикува списък на страните и организациите, които докладват пред ОИСР за предоставена помощ и други финансови потоци към развиващите се страни. Списъкът включва членове на КПР/ДАС, държави, които не са членове, и многостранни организации, както и няколко от най-големите частни филантропски фондации, работещи за развитие.

Виж на адрес: <https://www.oecd.org/dac/development-cooperation-report/#profiles>
Профила на България виж на адрес: https://www.oecd-ilibrary.org/sites/013eabc4-en/index.html?itemId=/content/component/5e331623-en&_csp=b14d4f60505d057b456dd1730d8fcea3&itemIGO=oecd&itemContentType=chapter

Кога се публикуват данните за ОПР?

Всяка година се правят две основни актуализации на данните. През април се публикуват обобщени данни за общата ОПР по страни донори за предходната календарна година. През декември тези цифри се актуализират с подробности за това как средствата са разпределени по държава получател, сектор (здравеопазване, образование и т.н.), географски регион и група по доходи (най-слабо развити, над средния доход и т.н.). През декември са налични и детайли до ниво индивидуален проект. В допълнение към тези две основни актуализации, частичните актуализации на базата данни се извършват през юни и септември всяка година.

Виж на адрес: [Data collection and resources for data reporters - OECD](#)

Може ли подкрепата за бежанците да се отчете в ОПР?

Официалната подкрепа за бежанци от държава, отговаряща на условията за ОПР, може да бъде отчетена в ОПР. Правилата за допустимост на ОПР варират в зависимост от това дали подкрепата се предоставя в държава, отговаряща на условията за ОПР, или в държава донори:

- Подкрепа за бежанци, настанени в страни, отговарящи на условията за ОПР: разходите обикновено могат да бъдат напълно отчетени като ОПР.
- Подкрепата за вътрешно разселени лица (ВРА) в отговарящи на условията за ОПР държави е напълно допустима за ОПР.
- Подкрепа за бежанци, настанени в страни донори на ДАС или в държава, които не са доставчици на ДАС, които не са получатели на ОПР: разходите за временна издръжка на бежанци могат да бъдат докладвани в ОПР през първите дванадесет месеца от престоя им, преди и след признаването на статута на бежанец.

Може ли подкрепата за миграция да се отчете в ОПР?

Подкрепата, предоставена на развиващите се страни по проекти, свързани с миграцията, може да се счита за ОПР. За да може една програма да отговаря на изискванията за ОПР, тя трябва да се стреми основно към насърчаване на развитието в страната получател, а не към справяне с вътрешни проблеми в страните донори. КПР/ДАС постигна съгласие през 2022 г. относно принципи и критерии за докладването на ОПР в тези ситуации с цел запазване на характера на ОПР.

4. Политика за развитие на Европейския съюз

Европейският съюз, заедно със своите държави членки, е най-големият донор на помощ в света. В своя доклад Съветът отбелязва, че през 2021 г. колективната ОПР на ЕС възлиза на 70,2 милиарда евро спрямо 67,3 милиарда евро през 2020 г., което представлява номинално увеличение от 4,3 %.

През 2021 г. колективната ОПР на ЕС представляваше 0,49% от Брутния национален доход (БНД) на ЕС; леко намаление от съотношението от 0,50% през 2020 г., но все пак значително по-високо от средното за държавите извън ЕС, членки на КПР на ОИСР, което е 0,26% от БНД през 2021 г. Четири държави-членки на ЕС надхвърлиха 0,7% праг на ОПР/БНД.

Остава валидна стратегическата цел за постигане до 2030 г. на 0,7% ОПР/БНД и 0,20% ОПР/БНД за най-слабо развитите страни

ЕС разполага със споделена компетентност по отношение на сътрудничеството за развитие: Съюзът може да провежда обща политика за развитие, при условие че това не пречи на държавите членки да упражняват своите правомощия в тази област.

Политиката за развитие заема централно място във външните политики на Европейския съюз. Тя има за цел да намали и в крайна сметка да изкорени бедността и е основна част от действията на ЕС за изпълнение на Дневен ред 2030 на ООН за устойчиво развитие. Сред нейните цели са подпомагане на устойчивия растеж, защита на правата на човека и демокрацията, постигане на равенство между половете, насърчаване на мира и на приобщаващите общества и преодоляване на предизвикателствата, свързани с околната среда и климата.

Правна рамка: Член 21, параграф 1 от Договора за Европейския съюз (ДЕС): общ мандат и ръководни принципи в областта на сътрудничеството на ЕС за развитие;

- член 4, параграф 4 и членове 208–211 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС);
- членове 312–316 от ДФЕС: бюджетни въпроси;
- Споразумението от Котону (с групата държави от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн (АКТБ), което остава в сила до влизането в сила на споразумението, което го заменя – наскоро сключеното Споразумение за партньорство между ЕС и държавите от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн.

Стратегическа рамка: Дългосрочната цел е да се изкорени бедността – цел, която заема централно място във външните политики на ЕС, откакто по силата на Римския договор от 1957 г. беше създаден Европейският фонд за развитие (ЕФР). Той беше създаден, за да подпомага специалните отношения с бившите колонии от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн (АКТБ). Фондът продължава да функционира, обхваща и търговията. От 1 януари 2021 г. насам помощта на ЕС за развитие се предоставя чрез широкообхватния Инструмент за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество – Глобална Европа.

Съгласуваност на политиките: ЕС е международен лидер по отношение на съгласуваността на политиките. Това означава стремеж целите за развитие да се включват във всички политики, които засягат развиващите се страни. През 2005 г. ЕС пое политически ангажимент за „съгласуваност на политиките за развитие“.

През 2009 г. този ангажимент беше обособен в пет области: 1) търговия и финанси, 2) борба

с изменението на климата, 3) гарантиране на прогностичната сигурност в световен мащаб, 4) извличане от миграцията на ползи за развитието и 5) укрепване на връзката и полезното взаимодействие между сигурността и развитието в рамките на световна програма за изграждане на мир.

Ефективност на политиката за развитие: Помощта за развитие е ограничен публичен ресурс и поради това ЕС се е ангажирал да гарантира ефективността на помощта; съответно той насърчава тесните връзки със страните партньори при планирането и прилагането на действията в областта на развитието. Международната рамка за ефективност на помощта беше преразгледана в рамките на Програмата за действие от Акра (2008 г.) и Партньорството от Пусан за ефективно сътрудничество за развитие (2011 г.). След приемането на целите на ООН за устойчиво развитие (ЦУР) бяха поети допълнителни ангажименти в рамките на заключителния документ от Найроби (2016 г.).

Финансова рамка: Подходът на ЕС към финансирането на външната дейност се промени в резултат на създаването на новия Инструмент за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество – Глобална Европа. Той обединява предишни инструменти за финансиране на развитието и е с общ бюджет от 79,5 милиарда евро (по текущи цени) за периода 2021–2027 г. Той обхваща сътрудничеството с всички държави извън ЕС с изключение на държавите в процес на предприсъединяване към ЕС (в Западните Балкани) и Турция. ЕС ще използва финансирането по линия на инструмента за изграждане на международни партньорства за устойчиво развитие. Най-малко 93% от финансирането ще отговаря на изискванията на Комитета за подпомагане на развитието към ОИСР и следователно ще се счита за официална помощ за развитие.

Новият консенсус за развитие

През 2017 година, след одобряването на Дневен ред 2030 на ООН до 2030 г., ЕС постигна съгласие за Нов консенсус за развитие, преработен вариант на приетия през 2005 г. Европейски консенсус за развитие. За пръв път този консенсус се прилага в своята цялост за всички институции на Европейския съюз и всички държави членки, които поемат ангажимент да работят в по-тясно сътрудничество.

Той обхваща изцяло икономическото, социалното и екологичното измерение на устойчивото развитие.

Новото в този консенсус е следното:

1. Признати са **силните взаимовръзки** между различните елементи на действията за развитие. Това включва развитие, мир и сигурност, хуманитарна помощ, миграция, околна среда и климат, както и хоризонтални елементи като: младеж; равенство между половете; мобилност и миграция; устойчива енергия и изменение на климата; инвестиции и търговия; добро управление, демокрация, правова държава и права на човека; иновативно ангажиране с по-напредналите развиващи се държави; мобилизиране и използване на национални ресурси.
2. **Традиционната помощ за развитие се съчетава с други ресурси**, засилен подход за съгласуваност на политиките и съобразяване с усилията на страните партньори. Консенсусът е основа за ангажирането на ЕС и държавите членки с по-новаторски форми на финансиране за развитие, привличане на инвестиции от частния сектор и мобилизиране на допълнителни вътрешни ресурси за развитие.
3. ЕС и неговите държави членки ще създадат **по-добре съобразени с конкретните**

обстоятелства партньорства с по-широк кръг заинтересовани страни, включително с гражданското общество и държави партньори на всички етапи на развитие. Те ще усъвършенстват още повече изпълнението си по места, като подобряват сътрудничеството помежду си и вземат предвид съответните си сравнителни предимства.

Генерална дирекция „Международни партньорства“

На 16 януари 2021 г. на мястото на Генерална дирекция „Международно сътрудничество и развитие“ (DEVCO) се появи Генерална дирекция „Международни партньорства“ (INTPA). Сред задачите на дирекцията е записано, че тя работи за устойчиво развитие, изкореняване на бедността, насърчаване на мира и защита на правата на човека чрез международни партньорства по целия свят, които поддържат и насърчават европейските ценности и интереси.

В основата на тази промяна на името беше амбицията да се премине към по-балансиран и устойчив подход в отношенията със страните партньори, или както заяви комисар Юта Урпилайнен по време на Европейските дни на развитието през юни 2021 г., „чрез международни партньорства ние адаптираме европейския модел на развитието към новите глобални реалности“.

ГД INTPA тясно координира действията си с държавите членки в рамките на подход „Екип Европа“ в подкрепа на политиката на ЕС в глобален мащаб. ГД INTPA основава своите действия на международното право и многостранното сътрудничество и е начело на усилията на Европейския съюз за изпълнение на ангажиментите, поети на международно равнище: по-специално към Дневен ред на ООН до 2030 г. и Целите за устойчиво развитие, както и Парижкото споразумение относно изменението на климата.

За приоритетите на Дирекцията виж на адрес:

https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies_en#paragraph_2210

----- Важно за следене:

Capacity4dev е платформата на Европейската комисия за споделяне на знания за международно сътрудничество и развитие. „Свържете се със световна мрежа от експерти, за да споделяте, учите и да си сътрудничите с колеги и съответните заинтересовани страни. Открийте ценни ресурси, участвайте в разговори и подобрете начина, по който работим, за да постигнем по-добри резултати“. <https://europa.eu/capacity4dev/resources>

----- Важно за следене:

Политическият форум за развитие (ПФР/PFD) е пространство за диалог за подобряване на ефективността на сътрудничеството за развитие на Европейския съюз. ПФР обединява организации на гражданското общество, местни власти, професионални и бизнес асоциации, както и представители на институции на ЕС и държави-членки, за да обсъдят съответните въпроси и изпълнението на сътрудничеството за развитие на ЕС. ПФР предлага на своите членове място за открит и прозрачен обмен, като признава специфичния опит на всеки.

Политическият форум за развитие има 75 членове: • 39 мрежи от неправителствени организации; • 15 асоциации на местните власти; • 6 представители на синдикатите; • 5 представители на кооперации; • 5 професионални и бизнес асоциации; • 3 основни мрежи; • 2 диаспорни групи.

Мрежите, съюзите и платформите на членовете обхващат 175 държави в Африка, Азия и Тихия океан, Латинска Америка и Карибите, Европейския съседен регион и Европейския съюз. Сред участниците във форума са още: представители на държавите-членки на ЕС; представители на Европейската комисия, Европейския парламент, Европейската служба за външна дейност, Европейския икономически и социален комитет, Европейския комитет на регионите и Европейската инвестиционна банка.

За повече информация следвайте групата на адрес:

<https://europa.eu/capacity4dev/policy-forum-development>

Email: EUROPEAID-A5@ec.europa.eu

----- Важно за следене:

Академия на ЕС за международно партньорство е публична платформа за обучение, отворена за цялата общност, интересуваща се от въпросите на сътрудничеството за развитие.

INTPA предоставя на обществеността достъп до своето онлайн учебно съдържание. Това е част от продължаващ процес на взаимно отваряне на възможности за обучение с и към държавите-членки и партньори като международни организации, гражданско общество, страни партньори и др.

Целите на платформата: да предоставим на различните партньори по изпълнението достъп до необходимото ноу-хау, да добавим стойност към учебното съдържание, първоначално създадено за персонала чрез споделяне с други, да хармонизираме действията за сътрудничество за развитие чрез широко разпространение на подходите на INTPA и да увеличим видимостта на действията на INTPA и начини на работа.

Академията за международно партньорство на ЕС предоставя безплатен достъп до 26 различни теми, вариращи от селско стопанство, бюджетна подкрепа, увреждания, нестабилност, проговолствена сигурност, търговия и пол.

За да изпълни мисията си, Академията за международно партньорство на ЕС постоянно си сътрудничи с други международни организации за разработването на учебни ресурси, особено в контекста на мрежата learn4dev – <https://www.learn4dev.eu/>

5. Българската политика за развитие

Когато България подписва Договора за присъединяването си към ЕС, тя поема ангажимент да подпомага по-слабо развитите страни, определени като партньори и получатели на помощ за своето развитие. Българската политика на сътрудничество за развитие подкрепя страните-партньори в изпълнението на Дневен ред 2030 на ООН за устойчиво развитие и многостранните ангажименти във финансирането на развитието, повишаването на ефективността на сътрудничеството за развитие и хуманитарната помощ и изменението на климата. Политиката на България за участие в международното сътрудничество за развитие е съобразена с основните външнополитически приоритети на страната, почиващи на традиционни исторически, икономически и културни връзки, географска близост със страните партньори, както и тяхната политическа воля за сътрудничество.

Българската гържава споделя принципите на мултилатерализма, участва пълноценно в органите на ЕС и ООН по въпросите, свързани с глобалните Цели за устойчиво развитие, за подобряване на координацията, съгласуваността и ефективността на реформата на системата за развитие и реформата на управление на ООН. България е страна по повечето международноправни инструменти в областта на правата на човека и по многостранните екологични конвенции и режими, изработвани в рамките на международните организации като Международната морска организация, Международната организация за гражданско въздухоплаване, Международния съюз по далекосъобщенията, Всемирния пощенски съюз, Международната организация по труда и др.

Националното законодателство е хармонизирано със законодателството на ЕС, приети са стратегии, национални планове и програми, които отразяват основните 7 принципа на Дневния ред 2030 на ООН в областите на сътрудничество в изпълнение на 17-те глобални Цели на ООН за устойчиво развитие. Стимулира се сътрудничеството за реализиране на проекти, насочени към една или няколко от целите.

Основното предизвикателство пред българската политика на сътрудничество за развитие е реализиране на поетия ангажимент с присъединяването на страната ни към ЕС. България, също като останалите нови гържави членки, приети след 2002 г., следва да се стреми да достигне нива от 0.33% от БНД на отпусканите средства за ОПР до края на времевия хоризонт на Дневен ред на ООН до 2030 г. за да бъдат постигнати всички ЦУР. Това предполага постепенното увеличаване на средствата за ОПР, включително мобилизиране на финансови ресурси от частния сектор и засилено сътрудничество с други чуждестранни донори и международни организации.

От общата сума 91.2 млн. щ. д. предоставена ОПР през 2021 година, най-големият дял от 71,71млн. щ.д. е внесен във външните финансови инструменти и фондове на Европейския съюз. Вноските към ООН и нейните агенции са в размер на 1,81 млн. щ.д. България е изплатила 1,68 млн. щ.д. към международни финансови институции от Групата на Световната банка. Внесените в други международни организации средства са в размер на 2,05 млн. щ.д.,

За двустранно сътрудничество България е предоставила 13,95 млн. щ. долара, от които 2,42 млн. щ. д. за финансиране на проекти за изграждане на административен капацитет и социално значима инфраструктура в страните от Западните Балкани, Черноморския регион, Африка, Йордания и Виетнам.

България е предоставила и 11,5 млн. щ. д. хуманитарна помощ, от които 6,50 млн. щ.д. са за издръжка на бежанците в България, 0,66 млн. щ.д. принос към Механизма на ЕС за бежа-

ниците в Турция и други приноси за справяне с хуманитарните кризи в Сирия, Афганистан и Йемен.

За справяне с кризата, предизвикана от COVID-19, България е предоставила общо 3,73 млн. щ.д., от които 3,66 млн. щ.д. под формата на дарение на 543 980 дози ваксини на Република Северна Македония, Босна и Херцеговина, Бангладеш и Кралство Бутан.

Българската помощ за развитие успешно допълва участието ни в общите инструменти на ЕС за външна дейност, насочени към подпомагане на съседните страни и региони, на развиващите се страни, и за оказване на хуманитарна помощ. Политиката на България е в съзвучие с новия *Европейски консенсус по развитието*, който очертава основните подходи на ЕС и неговите държави членки в осъществяването на ЦУР в страните партньори и *Европейския консенсус за хуманитарната помощ*, който определя принципите на действие на ЕС и неговите държави членки в отговор на хуманитарни кризи.

Районите на Западните Балкани и на Източното партньорство са приоритет във външната политика на България, тяхното устойчиво развитие и стабилност отговарят на стратегическите интереси на страната. Средносрочна програма 2020–2024 г. определя като приоритетни и страни от географските региони „Близък изток и Северна Африка“; „Африка на юг от Сахара“; „Азия“.

Секторните приоритети на програмата отговарят на Целите за устойчиво развитие – качествено образование; качествено здраве; изграждане на капацитет в подкрепа на сигурността и развитието, включително чрез подкрепа за добро управление и изграждане на гражданското общество, сигурна работа и икономически растеж; устойчиви градове и общности; край на глада; равенство между половете; борба с климатичните промени. Специален фокус е насочен върху опазването на околната среда, образованието, здравеопазването и опазването на културното многообразие, към подкрепата за демократични и отговорни институции, защита на човешките права, миграция и развитие и особено с дейностите, свързани със смекчаване на здравните, икономическите и социалните последици от пандемията от COVID-19.

Хуманитарната помощ е важна част от българското сътрудничеството за развитие. Тя е основен източник за посрещане на различни проблеми като природни бедствия, предизвикани от човека кризи, болести, масов глад, защита на най-уязвимите групи от цивилното население и подпомагане на бежанци. Предоставянето на българската хуманитарна помощ се съобразява с нуждите на страната бенефициент и необходимостта от ефективно изразходване на отделените средства.

Нормативна рамка

Засега нормативната основа на политиката на България за международно сътрудничество за развитие е Постановление № 234 на Министерския съвет от 2011 г., което съгласно Закона за нормативните актове е подзаконов нормативен акт. То определя както целите, принципите и приоритетите на българската политика на развитие, така и начина и механизмите за предоставяне на ОПР и хуманитарна помощ.

В съответствие с Постановлението на МС периодично се подготвя и отчита Средносрочна програма, която конкретизира целите и задачите на българските политики в тези области, както и начините и механизмите за оказване на помощ за развитие и хуманитарна помощ. Досега са приети три многогодишни средносрочни програми за помощ за развитие и хуманитарна помощ (2013–2015 г.; 2016–2019 г.; 2020–2024 г.)

През 2019 г. са приети вътрешни правила, които определят реда и условията за предоставяне на безвъзмездни средства като ОПР, за изпълнение на проекти по двус-

транна линия и за доброволни вноски към международни организации. Постановлението на МС препоръчва и приемане на стратегически програми по страни.

Проблемът е, че важна част от външната политика на страната, използваща национален публичен ресурс, се управлява само с подзаконов акт. Вече много години стои въпросът за изработване и приемане на закон, съответно за привличане на парламента в планирането, изпълнението и отчитането на българското сътрудничество за развитие.

Как да се подобри нормативната база – анализът на ОИСР

През 2022 година по молба на Министерство на външните работи ОИСР изготвя анализ за състоянието на нормативната база на българската Официална помощ за развитие. В него е отбелязано нарушаване на йерархията и съгласуваността на правната рамка, като целите в „по-висшия“ законодателен документ – Постановлението – се актуализират и заместват в политически документ с по-нисък ранг – Средносрочната програма.

В общата оценка в анализа на ОИСР се подчертава, че постановлението вече не съответства на съществуващите международни ангажименти и фактически бива актуализирано от средносрочните програми. Препоръчва се доста категорично приемането на закон, „което би позволило на България да се адаптира към настоящия международен контекст и ангажименти, да съгласува по-добре различните компоненти на своята стратегическа и оперативна рамка, както и да предостави повече възможности за участие на български партньори, особено организации на гражданското общество, в изпълнението на дейности по сътрудничество за развитие“.

От 2016 г. се правят опити за разработване и придвижване на проект за закон за сътрудничество за развитие. Причините за неуспеха са в отрицателни нагласи в обществото, пренасяни към популистки партии в парламента. Продължителната политическа криза през последните две години също пречат на мислене за закон и придвижване към парламента.

Две са предизвикателствата, които проектът за закон се опитва да преодолее. Първото е нуждата от оптимизиране на координацията между структурните звена на МВНР, които са натоварени да осъществяват дейностите по предоставяне на помощта, например чрез въвеждане на изпълнителна агенция. Второто предизвикателство е, че според Закона за юридическите лица за нестопанска цел и разпоредбите на Закона за държавния бюджет на практика е ограничена възможността със средства, предоставяни като официална помощ за развитие, да бъдат финансирани проекти и дейности на български неправителствени организации.

Последното предизвикателство е споменато в анализа на ОИСР и много ясно обяснено. Постановлението урежда предоставянето на средства само на публични субекти в България, но не и на неправителствени субекти. Становище на Правната дирекция на МВНР от август 2020 г. потвърждава, че българските НПО са субекти на гражданското право. Следователно те попадат в обхвата на Закона за юридическите лица с нестопанска цел (ЗЮЛНЦ), който гласи, че за получаване на финансиране от държавния бюджет, условията и процедурата трябва да бъдат предвидени в специален закон и да отговарят на правилата за държавна помощ. Тъй като законодателната основа за политиката за развитие на България е под формата на Постановление, а не на закон, приет от Парламента, финансирането на НПО не може да бъде включено. Заклучението в анализа на ОИСР е, че всичко това пречи на българските НПО да играят по-активна роля в сътрудничеството за развитие.

Има достатъчно аргументи за приемането на закон за сътрудничеството за развитие. Най-напред, защото политиката на България за международно сътрудничество за

развитие не е нещо временно, за да е достатъчно да се регулира с акт на Министерския съвет. Като дългосрочна и сложна форма на международно сътрудничество, политиката за развитие зависи от съгласуваност и приемственост. Действието на специален закон е единственият начин да се гарантира успех и устойчивост. Предсказуемостта и надеждността на България в сътрудничество със страните получатели и в координация с други страни донори и международни институции са важен елемент от успешната политика за развитие.

Със закона ще стане възможно средствата от сътрудничеството за развитие да се използват от неправителствените организации, включително в собствената държава. Така например образованието за развитие и глобалното образование, както и работата по връзки с обществеността, е присъща на неправителствените организации задача.

Добри практики

УНГАРИЯ

На 14 декември 2014 г. унгарският парламент обнародва Закон от 2014 г. относно международното сътрудничество за развитие и международната хуманитарна помощ. Законът, който влезе в сила на 1 юли 2015 г., се счита за крайъгълен камък в международното сътрудничество за развитие на Унгария. На 28 февруари 2020 г. беше приет Указ № 5/2020 (II. 28.) за формите на дейностите по международно сътрудничество за развитие на министъра на външните работи и търговията. Основната цел на указа е да изясни дефинициите и средствата за международно сътрудничество за развитие, в съответствие със съответните международни насоки и норми.

БЕЛГИЯ

Политиката на Белгия за сътрудничество за развитие е изложена в Закона за сътрудничество за развитие от 2013 г. – [2013 Law on Development Co-operation](#). Сред приоритетите на политиката са справяне с нестабилността, силен акцент върху социалната защита, развитие на частния сектор, борба с изменението на климата, въвеждане на цифрови технологии за развитие и защита на правата на човека. Приоритетните държави на Белгия се развиват в съответствие с нейния фокус върху нестабилността: След 2015 година от списъка на Белгия с приоритетни държави отпаднаха шест страни със среден доход и бяха добавени две нестабилни държави.

ДАНИЯ

Помощта за развитие на Дания се основава и администрира в съответствие с датския Закон за международно сътрудничество за развитие. Законът за международно сътрудничество за развитие е изменян два пъти след приемането му. Първото изменение (Закон № 1464 от 17/12/2013 г.) влиза в сила на 1 януари 2014 г., а второто изменение (Закон № 1741 от 27/12/2016 г.) на 1 януари 2017 г. ([Act no. 1464 of 17/12/2013](#), ([Act no. 1741 of 27/12/2016](#)) За текста на закона на английски език [here](#). Актът съдържа засилен акцент върху правата на човека и устойчивия растеж. Освен това в закона се посочва, че датското сътрудничество за развитие цели борба с бедността, насърчаване на правата на човека, демокрацията, устойчивото развитие, мира и стабилността.

ФИНЛАНДИЯ

Правителствена Бяла книга за политиката за развитие е публикувана в края на май 2021 г. – [A Government White Paper for Development Policy](#). Докладът очертава дейностите и целите на Финландия в политиката за развитие и сътрудничеството за развитие. Целта е да се укрепи дългосрочният характер на финландската политика за развитие и сътрудничество от гледна точка на принципи, ценности и цели. В изготвянето на доклада е

участвала група за парламентарен мониторинг, представляваща всички парламентарно представени партии. В своята политика за развитие Финландия набляга на теми, които се основават на нейните собствени ценности и силни страни. Финландия има девет дългосрочни партньорски страни в Африка на юг от Сахара, Азия и Близкия изток, повечето от които са сред най-слабо развитите държави. В края на 2021 г. Финландия публикува нова политика за управление на риска.

ГЪРЦИЯ

Законът за сътрудничество за развитие от 2021 г. демонстрира ангажимента на Гърция да актуализира своята правна и стратегическа рамка с международните стандарти и практики, както е препоръчано в партньорската проверка на ОИСП от 2019 г. Новите характеристики на закона включват въвеждане на кампании за информиране на обществеността, възможност за финансиране на гръцки организации на гражданското общество и гръцки частен сектор с опит в сътрудничеството за развитие, и въвеждане на четиригодишни национални програми, изясняващи географските и секторните приоритети за международно сътрудничество за развитие. Тъй като Гърция очаква да засили ангажимента си с гръцките организации на гражданското общество, които според закона трябва да бъдат базирани в Гърция, тя ще трябва да има предвид способността на тези организации да работят успешно с местни партньори, за да гарантират устойчивост и национална ангажираност.

ФРАНЦИЯ

До 2021 година се прилага Закон № 2014-773 от 7 юли 2014 г. относно насоки и програмиране на политиката за развитие и международната солидарност (LOP-DSI). Прилагането му се осъществява чрез последователни решения на Френския междуведомствен комитет за международно сътрудничество и развитие (Committee on International Cooperation and Development – CICID), председателстван от министър-председателя и обединяващ министрите, занимаващи се с международната солидарност. На 20 юли 2021 г. Парламентът прие нов програмен Закон за приобщаващо развитие и борба с глобалните неравенства, оглавен от министъра на Европа и външните работи Жан-Ив Льо Дриан от името на правителството. Целта на този закон е да даде на Франция средствата за инвестиране в бъдеще в глобални бъдеще в глобални публични блага (климат, биоразнообразие, глобално здраве, образование), за борба с причините на кризите, в пряк интерес на своите граждани.

ИСПАНИЯ

На 8 февруари 2023 година Долната камара на парламента одобри законопроекта за сътрудничество за устойчиво развитие и глобална солидарност – нова правна рамка за испанското сътрудничество, която ще го направи по-ефективно и способно по-бързо да реагира на нови глобални предизвикателства. Този закон се стреми да се превърне в еталон за нов модел на сътрудничество, ангажиран с Дневен ред 2030 на ООН и целите за устойчиво развитие, както и с Парижкото споразумение срещу изменението на климата. Новият закон ще гарантира, че помощта за развитие се фокусира върху глобалните публични блага и насърчава съюзите между страните. Новият закон за сътрудничество за устойчиво развитие и глобална солидарност дава правен статут на ангажимента, поет от Испания, да разпредели 0,7% от брутният национален доход за официална помощ за развитие до 2030 г. Новият закон също така предвижда задължение за разпределяне на най-малко 10% от официалната помощ за развитие (ОПР) за хуманитарни дейности.

ЛИТВА

Законът за сътрудничество за развитие и хуманитарна помощ, приет през 2013 г. и актуализиран през 2016 и 2020 г., предоставя общата рамка за сътрудничеството за развитие на Литва. Последните промени в закона предвиждат по-всеобхватен подход,

който би позволил по-голяма ангажираност на съответните заинтересовани страни (НПО и частния сектор). Той също така определя по-гъвкаво, отзивчиво и ориентирано към резултатите предоставяне на двустранна помощ чрез създаване на специален доверителен фонд, който има за цел да създаде условия за изпълнение на широкомащабни проекти и програми с добавена стойност.

Институционална рамка

Институционалната рамка на българската политика на сътрудничество за развитие се урежда в Постановление № 234 от 1 август 2011 г.

Съгласно постановлението Министерът на външните работи ръководи дейностите по формирането и осъществяването на политиката на развитие, подпомаган от структурните звена в Министерството на външните работи съобразно тяхната функционална компетентност, от посолствата на Република България в страните партньори, от постоянните представителства при международните организации, от посолствата в страни партньори и от министерства и ведомства в сферата на тяхната компетентност.

Дейността по формирането на политиката на развитие се осъществява в партньорство с гражданското общество, местните власти и бизнеса в Република България. Формирането и осъществяването на политиката на развитие се извършва в партньорство както с правителствата на страните партньори, така и с други заинтересовани представители на тези страни. Политиката на развитие се координира с другите донори на международна помощ в рамките на съществуващите международни механизми, включително тези в международните универсални организации, Европейския съюз, специализирани агенции, международни организации на страните донори, а също така и по двустранна линия.

Министърът на външните работи се подпомага от Съвета „Международно сътрудничество за развитие и регионално сътрудничество“ (СМСРРС), който има консултативни функции и работи във формат „Международно сътрудничество за развитие“ и формат „Регионално сътрудничество“. В първия формат участват заместник министри на външните работи, на финансите, на икономиката и индустрията, на образованието и науката, на вътрешните работи. Вторият формат работи в по-широк състав и включва заместник министрите на всички министерства. За участие в работата на Съвет „Международно сътрудничество за развитие и регионално сътрудничество“ във формат „Международно сътрудничество за развитие“ могат да се канят представители на структурите на гражданското общество, които имат интерес към политиката на развитие.

Съветът подпомага министъра на външните работи при определяне на приоритетните цели, задачи и дейности, при формиране на общи насоки, цели, задачи, географски и секторни приоритети на българската помощ за развитие. Консултативните му функции са много важни при изготвяне на средносрочни програми за предоставяне на помощ за развитие и хуманитарна помощ, стратегически програми за помощта по страни партньори и годишните планове-графици за предоставяне на помощ за развитие и хуманитарна помощ. Разделянето на консултациите в два формата е полезно за координацията на външнополитическите аспекти на държавната политика в областта на регионалното сътрудничество.

При осъществяване на функциите си по отношение на политиката на развитие министърът на външните работи е подпомаган от междуведомствената работна група „Политика на развитие“, в която се включват представители на министерствата, които

имат отношение към участието на Република България в международното сътрудничество за развитие. Работната група подпомага министъра на външните работи при осъществяването на оперативната координация с други министерства и ведомства по въпросите на политиката на развитие; съдейства за формулирането на национални позиции по въпроси на международното сътрудничество за развитие; съдейства за осигуряване на публична подкрепа за българската политика на развитие.

Създаденият през 2010 година Съвет за развитие не е пряко ангажиран с управлението на българската политика за международно сътрудничество за развитие, но е органът на най-високо равнище, който координира изпълнението на Целите на ООН за устойчиво развитие и в тази си функция е без съмнение интегриран в стратегическото управление на българската политика за сътрудничество за развитие. Съветът за развитие като орган на Министерския съвет е създаден с Постановление 110 на МС от 2010 година, за координация на дейностите по изпълнение на Програмата на правителството, програмирането и реализацията на мерките за устойчиво развитие на Република България. Съветът освен друго организира и координира управлението, наблюдението, контрола и отчитането на изпълнението на Националната програма за развитие България 2030, която се представя за свързан с изпълнението на ЦУР стратегически документ. В ПМС № 52 от 10 април 2023 г. е предвидено именно Съветът за развитие да координира отчитането на напредъка по изпълнението на целите на Организацията на обединените нации за устойчиво развитие, включително като съгласува и предлага за одобрение от Министерския съвет доброволните национални прегледи по тяхното изпълнение.https://saveti.government.bg/web/cc_401/1

Стратегическо планиране и отчетност

Предоставянето на българската помощ за развитие се извършва на базата на стратегически програми за помощта по страни партньори, средносрочни програми за помощ за развитие и хуманитарна помощ и годишни планове-графици.

Средносрочните програми за помощ за развитие и хуманитарна помощ обхващат период най-малко 3 години и съдържат общите задачи на българската политика на развитие; конкретните области и сектори, в които помощта ще се оказва; примерното географско разпределение на помощта; размера на средствата, които Република България възнамерява да предостави по отрасли и географски направления.

Стратегическите програми по страни партньори се изготвят съобразно географските приоритети на българската политика за развитие с цел осигуряване на прозрачност и предсказуемост на помощта за развитие и съдържат: задачите на българската помощ за развитие; цялостен анализ на ситуацията, в която ще се оказва помощ за развитие; конкретните направления на работа и очакваните резултати; размера на средствата, които се предвижда да бъдат предоставени на съответните страни по отделните сектори.

Стратегическите програми по страни партньори обхващат период най-малко 3 години и се изготвят от Министерството на външните работи с участието на всички заинтересовани министерства и ведомства, както и на представители на гражданското общество след предварителен анализ на нуждите на страните партньори.

Годишните план-графици на българската помощ за развитие се изготвят от Министерството на външните работи с участието на други министерства, ведомства и организации, ангажирани в предоставянето на българската помощ за развитие, и се раз-

глеждат от работната група и от Съвет „Международно сътрудничество за развитие и регионално сътрудничество“ във формат „Международно сътрудничество за развитие“.

На базата на годишните план-графици Министерството на външните работи извършва програмно планиране на средствата за българската помощ за развитие за следващата бюджетна година.

Предоставянето на помощ за развитие и хуманитарна помощ се отчита посредством отчети по изпълнението на средносрочната програма за помощ за развитие и хуманитарна помощ, годишни отчети и средносрочни отчети за помощта по страни.

Министерството на външните работи осъществява мониторинг върху предоставянето на помощта за развитие и хуманитарната помощ. Ангажираните в предоставянето на помощ за развитие и хуманитарна помощ ведомства и представители на гражданското общество, бизнеса и местните власти предоставят необходимата информация във връзка с осъществявания мониторинг.

Българската помощ за развитие се отчита в съответствие със съществуващите международни донорски механизми в рамките на Комитета по помощта за развитие на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие, Европейския съюз и др.

Министерството на външните работи предоставя съответната информация в рамките на международните механизми по ал. 1, като министерствата и ведомствата, участващи в осъществяването на българската помощ за развитие, му предоставят за целта нужната информация.

Министерствата и ведомствата на Република България, които участват в осъществяването на програми за сътрудничество с развиващи се страни, предоставят на Министерството на външните работи информацията относно компонентите на тези програми, които могат да се смятат за предоставяне на помощ за развитие и хуманитарна помощ.

Участниците в предоставянето на българската помощ за развитие публикуват информацията за извършената от тях дейност.

Министерството на външните работи публикува на електронните си страници в интернет средносрочните програми за помощ за развитие и хуманитарна помощ, средносрочните програми по страни партньори, средносрочните отчети, годишните план-графици, годишните отчети за българската помощ за развитие и средносрочните отчети за помощта по страни.

Министерството на външните работи и съответните ведомства, ангажирани в предоставянето на българската помощ за развитие, публикуват на електронните си страници в интернет информацията за осъществяваните програми и проекти, включваща дейностите, основните участници и параметри на бюджета.

Министерството на външните работи и другите министерства и ведомства, участващи в предоставянето на българската помощ за развитие, предприемат допълнителни мерки за популяризиране на целите, задачите и резултатите от осъществяването на българската политика за развитие в страната и в чужбина.

Оперативно управление

Оперативната дейност на равнище Министерство на външните работи у нас се осъществява в отдел с малък и постоянно ротиращ се кадрови състав към една или друга дирекция. Това предполага, че е належащо да се потърсят варианти на по-успешни модели на управление на сътрудничеството за развитие. И да се представят няколко добри практики.

Добри практики

РУМЪНИЯ

RoAid е Румънската агенция за международно сътрудничество за развитие, която обединява работата на румънските публични институции, гражданското общество и частния сектор към глобалните усилия за устойчиво облекчаване на крайната бедност и подкрепа на по-силни демократични институции в развиващите се страни. Румъния стана донор на официалната помощ за развитие (ОПР) през 2007 г., след като се присъедини към Европейския съюз. Така Румъния се присъедини към усилията на международната общност за насърчаване и подкрепа на напредъка на икономическото, социалното и политическото благосъстояние на развиващите се страни. <<https://roaid.ro/en/about-us/>>

СЛОВЕНИЯ

Центърът за международно сътрудничество за развитие, CMSR, изпълнява част от двустранната официална помощ за развитие на Република Словения. В съответствие със Закона за международно сътрудничество за развитие и хуманитарна помощ на Република Словения, приет през 2018 г., CMSR изпълнява част от техническата и оперативна част от международното сътрудничество за развитие на Република Словения. <https://www.cmsr.si/en/international-development-cooperation/>

ЧЕХИЯ

Чешката агенция за развитие е държавна организация под ръководството на Министерството на външните работи на Чешката република и изпълнителен орган на сътрудничеството за развитие на Чешката република. Основните цели на Чешката агенция за развитие включват намаляване на бедността, подобряване на качеството на живот и подкрепа за устойчиво развитие. Агенцията е създадена на 1 януари 2008 г. Неин учредител е Министерството на външните работи на Чешката република. Агенцията е подчинена на министерството. От 1 юли 2010 г. Агенцията беше официално възстановена със Закона за сътрудничество за развитие и хуманитарна помощ. Дейностите и отговорностите на Агенцията са определени в документи План за сътрудничество за развитие и Стратегия за сътрудничество за развитие на Чешката република 2018–2030 г. Агенцията активно си сътрудничи с Министерството на външните работи на Чешката република, посолствата на Чешката република, представители на страни партньори и други донори. Чешката агенция за развитие е асоцииран член на Съвета за сътрудничество за развитие. <<http://www.czechaid.cz/en/>>

СЛОВАКИЯ

Словашката агенция за международно сътрудничество за развитие (SAIDC) отговаря за управлението на двустранни и трестранни проекти за развитие в рамките на отговорността на Министерството на външните и европейските работи. SAIDC представлява административно и договарящо звено за двустранно програмиране; неговите отговорности включват договаряне, изпълнение, мониторинг и оценка на двустранни и трестранни проекти за развитие. <https://slovakaid.sk/en/samrs/>

Изпълнение на Целите на ООН за устойчиво развитие

По принцип политиката за международно сътрудничество за развитие, описана в Постановлението и в средносрочните програми, е насочена отвътре навън и стъпва върху нагласи за солидарност и хуманизъм, за постигане на общочовешки цели, растеж и благоденствие за всички хора, без войни, бежанци, страдания. Разликата при Третата средносрочна програма е в това, че тя се позовава на Дневен ред 2030 на ООН и на Целите

на ООН за устойчиво развитие. Те отразяват настъпилите в периода до 2015 година промени в света, съобразени са с нуждата от вземане на мерки за посрещане на глобалните предизвикателства.

За разлика от Целите на хилядолетието 2000–2015 година, приетите в Дневен ред до 2030 година 17 Цели за устойчиво развитие са универсално валидни, отнасят се еднакво за всички държави членки на ООН, защото всички са еднакво засегнати от глобализация и поляризация, социално неравенство и здравни кризи и заедно трябва да търсят решения. Похвално е, че Третата средносрочна програма за сътрудничество за развитие, както и Националната програма за развитие БЪЛГАРИЯ 2030 припознават всяка своя тематична област с една или повече от Целите за устойчиво развитие (ЦУР).

През юни 2020 година Българи представи пред Политическия форум на високо равнище за устойчиво развитие първия Доброволен национален преглед за изпълнение на Целите на ООН за устойчиво развитие. Прегледът очертава напредък по най-важните показатели, свързани с намаляването на бедността и неравенствата, с грижата за най-уязвимите в сферата на образованието, здравеопазването и социалната защита. В прегледа са представени различни примери, че в България всички заинтересовани страни, които са обявили Целите на ООН за устойчиво развитие като свой ангажимент, работят за постигането им на местно, национално, регионално и глобално равнище.

Представя се напредък по приоритетите, формулирани в Националната програма за развитие: България 2020, очертали фокуса на политиките на държавата върху образованието, бедността, интегрираното регионално развитие, по-доброто управление на аграрния сектор и на природните ресурси, повишаването на конкурентоспособността на икономиката и укрепването на институционалната среда, енергийната сигурност и по-добрата транспортна свързаност. Очертани са връзките между стратегическите документи на България и Целите на ООН за устойчиво развитие, отразени във визията, целите и приоритетите на Националната програма за развитие БЪЛГАРИЯ 2030, насочени към три основни стратегически цели: ускорено икономическо развитие, демографски подем, намаляване на неравенствата.

С Постановление № 52 от 10 април 2023 г. беше взето решение за създаване на координационен механизъм за наблюдението и отчитането на изпълнението на целите на Организацията на обединените нации за устойчиво развитие. Съгласно това постановление Министерският съвет ръководи и осъществява координацията на наблюдението и отчитането на изпълнението на целите на Организацията на обединените нации (ООН) за устойчиво развитие. Той одобрява списък с водещи и партниращи институции по координацията и отчитане; одобрява национален списък с показатели за наблюдение на напредъка по изпълнението на целите, координира отчитането и напредъка и възлага изготвянето на доброволните национални прегледи за изпълнението на целите на ООН за устойчиво развитие. Съгласно добавен текст към Постановление № 110 на Министерския съвет от 2010 г. за създаване на Съвет за развитие при Министерския съвет, Съветът ще координира отчитането на напредъка по изпълнението на целите на Организацията на обединените нации за устойчиво развитие, включително като съгласува и предлага за одобрение от Министерския съвет доброволните национални прегледи по тяхното изпълнение.

Виж постановлението на адрес: <https://www.ciela.net/svobodna-zona-darjaven-vestnik/document/2137232814/issue/6945/postanovlenie-%E2%84%96-52-ot-10-april-2023-g-za-organizatsiya-i-koordinatsiya-na-nablyudeniето-i-otchitaneto-na-izpalneniето-na-tselite-na-organizatsiyata-na-obedinenite-natsii-za-ustoychivo-razvitie>

ПРИЛОЖЕНИЯ

– **ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА** за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ като официална помощ за развитие, за изпълнение на проекти и за доброволни вноски към международни организации

Раздел I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Настоящите вътрешни правила уреждат условията и реда за:

1. предоставяне на безвъзмездна финансова помощ в рамките на българската официална помощ за развитие от бюджета на Министерството на външните работи;
2. изпълнение на проекти със страни-партньори;
3. предоставяне на доброволни целеви и нецелеви вноски към международни организации;
4. мониторинг, контрол и оценка на изпълнението на проектите и на предоставянето на доброволни вноски.

Чл. 2. При прилагането на настоящите правила се спазват принципите и разпоредбите на Постановление № 234 на Министерския съвет от 01.08.2011 г. за политиката на Република България на участие в международното сътрудничество за развитие (ПМС № 234/2011 г.), както и съответната Средносрочна програма за предоставяне на помощ за развитие и хуманитарна помощ.

Раздел II. ПРОГРАМИРАНЕ И ПЛАНИРАНЕ НА СРЕДСТВАТА ЗА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТИ И ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ДОБРОВОЛНИ ВНОСКИ

Чл. 3. (1) Ежегодно, в срок до 31 март, дирекция „ООН и сътрудничество за развитие“ („ООНиСЗР“), съгласувано с териториалните дирекции и дирекции, наблюдаващи дейността на международни организации, както и с дирекция „Бюджет и финанси“, изготвя предложение за индикативно разпределение на средствата за безвъзмездна финансова помощ и за доброволни вноски към международни организации за следващата бюджетна година, което предоставя за одобрение от министъра на външните работи.

(2) Индикативното разпределение се извършва въз основа на:

1. Общото становище на междуведомствената работна група „Политика за развитие“ по чл. 8 относно постъпилите от посолствата предложения и възможните области на експертиза, добри практики и опит в съответствие с действащата Средносрочна програма за помощ за развитие, в които Република България би могла да реализира проекти по политиката за развитие в страните-партньори.
2. Обобщеното предложение за индикативните доброволни целеви и нецелеви вноски към международни организации и за размерите на съответните вноски.
3. Отчетите за усвоените средства през последните години по различни направления.

Чл. 4. Предложението за индикативно разпределение включва следните раздели:

1. Процентен дял на средствата за финансиране на проекти в страни-партньори, в т.ч. процентни дялове по региони и страни;
2. Процентен дял на средствата за целеви и нецелеви вноски за международни организации, предназначени за помощ за развитие;
3. Процентен дял на хуманитарната помощ по двустранна и многостранна линия;
4. Процентен дял на резервни средства, предназначени за предоставяне на хуманитарни помощи при възникнали хуманитарни кризи;
5. Процентен дял на средствата за административни разходи по предоставяне на ОПР.

Чл. 5. След одобрение на предложението по чл. 3, ал. 1 от министъра на външните работи, дирекция „ООНиСЗР“ информира задграничните представителства и компетентните териториални дирекции и дирекции, наблюдаващи дейността на международни организации, за индикативното разпределение на средствата за безвъзмездна финансова помощ и за

доброволни вноски към международни организации за следващата календарна година.

Чл. 6. (1) Ежегодно, в срок до 15 ноември дирекция „ООНиСЗР“, съгласувано с компетентните териториални дирекции и/или дирекции, наблюдаващи дейността на международни организации, както и дирекция „Бюджет и финанси“, извършва преглед на индикативното разпределение по чл. 5 и при необходимост представя за одобрение от министъра актуализирано индикативно разпределение.

(2) Актуализираното индикативно разпределение съдържа предложение за разпределение на планираните, но неусвоени резервни средства, предназначени за хуманитарни помощи при хуманитарни кризи, както и други неусвоени средства.

(3) При актуализирането на индикативното разпределение се допуска промяна в процентните дялове на средствата за финансиране на проекти в страни-партньори въз основа на доклада на комисията за оценка на проектните предложения по чл.14, ал. 4.

(4) Актуализираното индикативно разпределение определя финансовите рамки за подготовката и внасянето в Министерски съвет на последващи проекти на решения за даване на съгласие за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за изпълнение на одобрени проектни предложения и за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ посредством доброволни цели и нецели вноски към международни организации.

Раздел III. НАБИРАНЕ, ОЦЕНКА, ПОДБОР И ОДОБРЕНИЕ НА ПРОЕКТНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ НА СТРАНИ-ПАРТНЬОРИ

Чл. 7. Ежегодно, в срок до 28 февруари, посолствата на Република България, след извършени консултации и проучване на нуждите и интереса на страните-партньори на национално и местно равнище, в правителствения и неправителствения сектор, отправят предложения до дирекция „ООНиСЗР“ и съответната териториална дирекция за приоритетни направления и области на сътрудничество за развитие в страните-партньори, както и за индикативни размери на безвъзмездната финансова помощ.

Чл. 8. Ежегодно, в срок до 15 март, определеният от министъра на външните работи ръководител на междуведомствената работна група „Политика за развитие“ свиква заседание на работната група по реда на чл.12, ал. 1 от ПМС № 234/2011 г..

Чл. 9. (1) Ежегодно, в срок до 20 март, дирекция „ООНиСЗР“, съгласувано със съответните териториални дирекции, изготвя и изпраща указания до посолствата на Република България относно:

1. одобрените приоритетни области и направления на помощта за развитие в страните партньори;
2. конкретните условия и изисквания за кандидатстване за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за изпълнение на проекти, вкл. обява по образец – Приложение 1 за кандидатстване и условия за изпълнение на одобрените проекти.

(2) Приоритетни области и направления на помощта за развитие в страните партньори по ал.1, т.1 се одобряват от генералния директор на генерална дирекция „Глобални въпроси“, като трябва да съответстват на съответната Средносрочна програма за помощ за развитие и хуманитарна помощ и стратегическите програми по страни-партньори.

Чл. 10. (1) Ежегодно, в срок до 31 март, задграничните представителства въз основа на получените указания и на типовия образец на обява публикуват на своята интернет-страница обява на български език и английски език за приемане на проектни предложения и списък на изискваните документи за кандидатстване.

(2) Крайният срок за набиране на предложения е 30 юни на съответната година.

(3) Не могат да кандидатстват за участие в предоставянето на помощ за развитие физически и юридически лица, за които са налице обстоятелства по чл. 23, ал. 3-8 от ПМС № 234/2011 г.

(4) Ръководителят на задграничното представителство определя със заповед длъжностни лица, които приемат предложенията и извършват предварителна оценка на проектните предложения.

(5) За извършването на предварителната оценка длъжностните лица по ал. 4:

1. извършват анализ на административното съответствие и допустимост на проектите предложения, съгласно изискванията, посочени в обявата, интересите и приоритетите на външната политика на Р България за развитие на отношенията със съответната държава и за осигуряването на устойчивост и видимост на българската помощ за развитие;
2. преценяват дали предложените дейности, свързани с доставка на стоки или строителство, са съобразени с пазарната им стойност в страната, в която ще се реализира проектът, като правят пазарни проучвания и консултации.

(6) Длъжностните лица по ал. 4 изготвят мотивиран доклад, който включва:

1. предварителен анализ на проектите предложения и списък на проектите, които съответстват на условията и изискванията за кандидатстване, ведно с попълнените формуляри за кандидатстване и другите изисквани документи;
2. информация за кандидатите за получаване на безвъзмездна финансова помощ, с оценка на политическата целесъобразност и очаквано въздействие на техните проектни предложения, както и осигуряване на устойчивост и видимост на българската помощ за развитие;
3. документи от проведени пазарни проучвания или консултации по реда на ал. 5, т. 2.

(7) Ежегодно, в срок до 31 юли, посолствата на Република България изпращат до дирекция „ООНиСЗР“, с копие до съответната териториална дирекция, доклада по ал.6, ведно с всички постъпили проектни предложения. Посолствата в страни-партньори, в които има повече от едно задгранично представителство, изпращат обобщени доклади, ведно с всички постъпили в съответните задгранични представителства проектни предложения.

Чл. 11. (1) Ежегодно, в срок до 30 април, дирекция „ООНиСЗР“ публикува на интернет-страницата на МВНР обява за предоставянето на средства от бюджета на МВНР, предвиден за официална помощ за развитие, на други ведомства (български първостепенни и второстепенни разпоредители с бюджет) във връзка с техни предложения за финансиране по линия на официалната помощ за развитие по чл. 24а, ал. 3 от ПМС № 234/2011 г. За разходването на средствата се прилагат правилата на закона за държавния бюджет за съответната година, Закона за публичните финанси и ПМС № 234/2011 г.

(2) Крайният срок за набиране на предложения е 31 юли на съответната година.

Чл. 12. Въз основа на получените по реда на чл. 10, ал. 7 и чл. 11 доклади и проектни предложения, дирекция „ООНиСЗР“ в срок до 10 септември:

1. извършва предварителен анализ на осъществяването по чл. 10 процедури и изготвените доклади относно съответствието им с поставените изисквания;
2. подготвя предварителна оценка на съответствието на постъпилите проектни предложения с конкретните условия и изисквания и, при необходимост, изисква допълнителна информация от задграничните представителства, съгласувано с териториалната дирекция;
3. съвместно със съответните териториални дирекции и дирекции „Бюджет и финанси“ и „УСиМТО“, изработва проект на указания за работата на Комисията за оценка на проектите предложения по чл. 13, ал. 1.

Чл. 13. (1) Ежегодно, в срок до 20 септември, министърът на външните работи със своя заповед назначава комисия за оценка на проектите предложения. Комисията се ръководи от генералния директор на генерална дирекция „Глобални въпроси“ или от директора на дирекция „ООНиСЗР“ и включва представители на дирекция „ООНиСЗР“, на съответните териториални дирекции, на дирекция „Бюджет и финанси“, на дирекция „УСиМТО“, както и при необходимост – независими външни експерти в съответната област, без право на глас.

(2) Със същата заповед министърът на външните работи утвърждава изработените по реда на чл.12, т. 3 указания за работата на комисията за оценка на проектите предложения.

(3) Мандатът на комисията по ал. 1 не е ограничен във времето, като същата осъществ-

вява правомощията си в определения състав до назначаването на нова комисия от министъра на външните работи..

Чл. 14. (1) Ежегодно, в срок до 31 октомври, комисията извършва оценка на получените по реда на чл. 10 и чл. 11 проектни предложения, вкл. техническа и финансова оценка, и изготвя списък на предложените за одобрение проекти по реда на тяхното класиране.

(2) Комисията, чрез дирекция „ООНиСЗР“, може да изисква допълнителна информация и документи във връзка с проектните предложения.

(3) За заседанията на комисията се съставят протоколи, а резултатът от дейността ѝ се обективира в доклад.

(4) Докладът на комисията съдържа:

1. списък на предложените за одобрение проекти по реда на тяхното класиране;

2. списък на неodobрените проекти и мотиви за неodobрение;

3. предложение за размера на безвъзмездната финансова помощ, която да бъде предоставена за всеки от проектите;

4. предложение до министъра на външните работи за етапите на финансиране на одобрените проекти съобразно тяхното класиране по т. 1, както следва:

а) приоритетни проекти, които да бъдат финансирани на първи етап;

б) одобрени проекти, предложени за финансиране на последващи етапи.

5. протоколите от заседанията на комисията.

(5) Дирекция „ООНиСЗР“ извършва съгласуване на предложените за изпълнение проекти с Министерството на финансите за съответствие с приложимите правила за държавните помощи, както и на основание чл. 25 от ПМС № 234/2011 г., след което докладът по ал. 4 се представя на министъра на външните работи за одобрение.

Чл. 15. (1) Въз основа на одобрения от министъра на външните работи доклад на комисията, дирекция „ООНиСЗР“ изготвя проекти на решения на Министерския съвет за даване на съгласие за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за изпълнение на одобрени проектни предложения в съответствие с одобреното от министъра на външните работи класиране по чл. 14, ал. 4, т. 4 от доклада на комисията.

(2) Изготвянето, съгласуването и внасянето за разглеждане в Министерския съвет на проекта на решение на Министерския съвет и на придружаващите го документи, се извършва от дирекция „ООНиСЗР“, при условията и по реда на „Вътрешните правила за условията и реда за представяне на проекти на актове в Министерския съвети на становища по чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация и по чл. 5, ал. 1 от Закона за международните договори на Република България“, утвърдени със заповед № 95-00-463/21.10.2014 г. на министъра на външните работи, посл. изм. със заповед № 95-00-218/7.06.2017 г. на министъра на външните работи, като към документите за предварително вътрешно съгласуване се прилага и одобрения от министъра на външните работи доклад по чл. 14, ал. 5.

(3) Внасянето на документите в Министерския съвет за даване на съгласие за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ се извършва:

1. за проектите по чл. 14, ал. 4, т. 4, б. „а“ – в срок от 15 януари до 15 март на годината, в която ще започне изпълнението на проектите;

2. за проектите по чл. 14, ал. 4, т. 4, б. „б“ – в срок до 1 декември на годината, в която ще започне изпълнението на проектите.

(4) Проектът на типово споразумение за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, който се предлага за утвърждаване от Министерския съвет, се изготвя по образец – Приложение 2.

(5) При положение, че споразумението се сключва с международна организация и/или е международен договор, за който се прилагат разпоредбите на Закона за международните договори на Република България, ал. 4 не се прилага.

(6) Ежегодно, в срок до 31 март, дирекция „ООНиСЗР“, съвместно с компетентните териториални дирекции и дирекция „Бюджет и финанси“, подготвя анализ и оценка за възможни

настъпили изменения в приоритетите на политиката за сътрудничество за развитие, и при необходимост предприема допълнителни действия.

(7) Допълнителните действия по ал. 5 могат да включват указания до заграничните представителства за публикуване на допълнителни обяви за набиране на предложения за проекти и публикуване на допълнителна обява на интернет-страницата на МВНР за приемане на предложения за финансиране на проекти на български първостепенни и второстепенни разпоредители с бюджет.

(8) Ежегодно, в срок до 15 май, комисията за оценка на проектните предложения прави преглед на списъка на проектни предложения, получени по реда на ал. 7 и на резултатите от предприетите допълнителни действия, и изготвя доклад, съдържащ при необходимост мотивирани предложения за допълнения и/или изменения в списъка на одобрените проекти в рамките на одобрените, но неразпределени индикативни средства за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по двустранна линия през текущата година. Предложенията за допълнения и/или изменения в списъка на одобрените проекти не могат да се отнасят до проекти, които вече са одобрени за финансиране с акт на Министерския съвет.

(9) Докладът на комисията по оценка на предложенията по ал. 8 се представя на министъра на външните работи за одобрение.

(10) Въз основа на одобрения от министъра на външните работи по ал. 9 доклад на комисията по оценка на предложенията за проекти, дирекция „ООНиСЗР“ изготвя, съгласува и внася за разглеждане в Министерския съвет проекти за решение за даване на съгласие за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по реда на ал. 2.

Чл. 16. (1) В срок от 5 работни дни от публикуване на съответното решение на Министерския съвет за даване на съгласие за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за изпълнение на одобрени проектни предложения министърът на външните работи издава заповед за определяне на длъжностни лица, които да подпишат от името на МВНР споразуменията за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за изпълнение на проекти.

(2) В срок до 3 работни дни от издаване на заповедта по ал.1 дирекция „ООНиСЗР“ дава указания на компетентните загранични представителства относно изпълнението на Решението на Министерски съвет.

(3) Длъжностните лица по ал. 1 сключват споразумения, в съответствие с одобрения от Министерския съвет проект, и изпращат на дирекция „ООНиСЗР“ и на дирекция „Бюджет и финанси“ сканирано копие от споразумението на български език, а където е приложимо, и копие на английски език.

Раздел IV. НАБИРАНЕ, ОЦЕНКА И ОДОБРЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ ЗА РАЗВИТИЕ И ХУМАНИТАРНА ПОМОЩ ПОСРЕДСТВОМ ДОБРОВОЛНИ ВНОСКИ КЪМ МЕЖДУНАРОДНИ ОРГАНИЗАЦИИ

Чл. 17. (1). Ежегодно, в срок до 28 февруари, постоянните представителства и посолствата на Република България, акредитирани към международни организации, изпращат до дирекция „ООНиСЗР“ и другите компетентни дирекции, наблюдаващи дейността на международни организации, както и до дирекция „БФ“, мотивирани предложения за предоставяне на средства за доброволни цели и нецели вноски към международни организации.

(2) Предложенията включват:

1. информация за участието и актуалната политика на съответната международна организация в международното сътрудничество за развитие и хуманитарни дейности;
2. състояние, равнище и перспективи на сътрудничеството на България с международната организация;
3. устойчивост на вноските на Р България към тази структура;
4. вид на вноската (целева или нецелева вноска);
5. цели на вноската;
6. индикативен размер на вноската;
7. индикативен срок за предоставяне на вноската;

8. модалности за предоставянето на вноската, вкл. необходимост от споразумение.

(3) Предложенията за предоставяне на целеви вноски съдържат допълнително:

1. информация за съответния фонд, инструмент, програма или проект на международната организация, чрез които ще се предостави вноската, при наличие на такива;
2. информация за конкретните области и потребности за финансиране по линия на съответната международна организация;
3. оценка на очакваните резултати от целевата вноски.

(4) Ежегодно, в срок до 15 март, компетентните дирекции, наблюдаващи дейността на международни организации, представят на дирекция „ООНиСЗР“ обобщени предложения, включително собствени предложения, за предоставяне на средства за доброволни целеви и нецелеви вноски към международни организации.

(5) Не могат да бъдат разглеждани като кандидати за помощ за развитие и хуманитарна помощ международни организации, които не са представили своевременно отчет за предоставена от България помощ в предишни години, в случаите, когато съществува правно задължение за представянето на такъв.

Чл. 18. Ежегодно, в срок до 31 март, дирекция „ООНиСЗР“, съгласувано с други компетентни дирекции, наблюдаващи дейността на международни организации, извършва анализ и оценка на постъпилите предложения и изготвя обобщен доклад за индикативните доброволни целеви и нецелеви вноски и за размерите на съответните вноски към международни организации, който представя за одобрение от министъра на външните работи.

Чл. 19. След одобрение от министъра на външните работи на доклада с индикативен списък на доброволните целеви и нецелеви вноски и техните размери, дирекция „ООНиСЗР“ информира съответните постоянни представителства и посолства с оглед подготовка и планиране на необходимите дейности за предоставянето на вноските, включително осъществяване на предварителни процедури по съгласуване на модалностите и евентуални проекти на споразумения.

Чл. 20. (1) Ежегодно, след 1 януари на годината, в която се осъществяват плащанията по вноските, дирекция „ООНиСЗР“ изготвя, съгласува и внася в Министерски съвет проекти на решения за даване на съгласие за предоставяне средства за доброволни целеви и нецелеви вноски към международни организации в рамките на одобренията за тази цел индикативни средства.

(2) Изготвянето, съгласуването и внасянето за разглеждане в Министерския съвет на проекта на решение на Министерския съвет и на придружаващите го документи, се извършва от дирекция „ООНиСЗР“, при условията и по реда на „Вътрешните правила за условията и реда за представяне на проекти на актове в Министерския съвет на становища по чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация и по чл. 5, ал. 1 от Закона за международните договори на Република България“, утвърдени със заповед № 95-00-463/21.10.2014 г. на министъра на външните работи, посл. изм. със заповед № 95-00-218/7.06.2017 г. на министъра на външните работи, като се прилага и одобренията от министъра на външните работи доклад по чл. 18.

(3) В срок от 5 работни дни от публикуване на съответното решение на Министерския съвет дирекция „ООНиСЗР“ дава указания на съответните постоянни представителства и посолства относно неговото изпълнение.

Чл. 21. (1) Ежегодно, в срок до 30 септември на годината, в която се осъществяват плащанията по вноските, дирекция „ООНиСЗР“, съгласувано с други компетентни дирекции, наблюдаващи дейността на международни организации, както и с дирекция „БФ“, осъществява преглед на списъка на одобренията индикативни доброволни вноски по чл. 18 и евентуално постъпили предложения за допълнения и/или изменения в него, и при необхо-

гимост подготвя мотивиран доклад за необходими корекции, който предоставя за одобрение от министъра.

(2) При необходимост, за одобрение поредана ал. 1 промените прилага съответно чл. 20, ал. 2 и 3.

Чл. 22. На основата на постъпили от посолства и постоянни представителства на Р България, от териториални дирекции и/или други компетентни дирекции в МВНР, наблюдаващи дейността на международни организации, или от други министерства и ведомства предложения, дирекция „ООНиСЗР“ подготвя в текущ порядък проекти на решения на Министерския съвет по реда на „Вътрешните правила за условията и реда за представяне на проекти на актове в Министерския съвет на становища по чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация и по чл. 5, ал. 1 от Закона за международните договори на Република България“, утвърдени със заповед № 95-00-463/21.10.2014 г. на министъра на външните работи, посл. изм. със заповед № 95-00-218/7.06.2017 г. на министъра на външните работи, за одобряване на предоставянето на хуманитарни помощи при възникнали хуманитарни кризи.

Раздел V. МОНИТОРИНГ, КОНТРОЛ И ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОЕКТИТЕ И НА ПРЕДОСТАВЯНЕТО НА ДОБРОВОЛНИ ВНОСКИ

Чл. 23. (1) Текущ контрол върху изпълнението на проектите, вкл. върху изпълнението на предвидените в споразумението задължения на бенефициера, се извършва от определено със заповед на ръководителя на заграничното представителство длъжностно лице. Контролът върху представените от бенефициера финансови документи се осъществява от завеждащия финансово-административната служба на заграничното представителство или от лицето, което е определено да води финансово-стопанската му дейност. (2) Плащания по споразумението (междинни и окончателни) се извършват след верифициране с цел потвърждаване допустимостта на извършените разходи, при наличие на физически напредък на проекта и при условие, че бенефициерът е изпълнил всички свои задължения по споразумението. Разходите се доказват въз основа на заверени фактури и/или счетоводни документи с еквивалентна доказателствена стойност.

Чл. 24. Мониторинг съгласно чл. 26 от ПМС № 234/2011 г. върху изпълнението на проектите и изразходването на средствата се извършва по страни от определени със заповед на министъра на външните работи представители на дирекция „ООНиСЗР“, на съответната териториална дирекция, на дирекция „Бюджет и финанси“ и на дирекция „УСиМТО“ на основата на утвърдени от министъра указания.

Чл. 25. (1) В споразуменията за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за изпълнение на проекти в страни-партньори задължително се включва клаузи:

1. задължаващи бенефициера в двуседмичен срок след приключване на дейностите по проекта да предостави за приемане и подписване от заграничното представителство на попълнен двустранен констативен протокол за изпълнение на проекта, заедно с окончателен доклад, консолидиран финансов отчет за изпълнението на дейностите, одитиран от независим финансов одитор, както и оригиналите или заверени копия на цялата счетоводна документация;
2. задължаващи бенефициера да спазва изискванията на местното законодателство, като прилага всички относими към изпълнението на проекта норми на същото, включително снабдяване с необходимите разрешителни и съблюдаване прилагането на съществуващите стандарти; да представя междинни и окончателен финансови отчети за изразходваните средства по пера, както и заключителен доклад за извършените дейности по проекта.

Чл. 26. В срок до 10 работни дни от изпълнението на дадено споразумение, заграничното представителство изпраща в дирекция „ООНиСЗР“, с копие до дирекция „Бюджет и

финанси“ и съответната териториална дирекция, копие от документите по чл.25, ал. 1, т.1, придружени с информация/предварителна оценка на заграничното представителство, включваща изводи за осъществяването на целите на проекта и за устойчивостта на постигнатите резултати във времето.

Чл. 27. Ежегодно, в срок до 15 май, екипи, включващи определените длъжностни лица по чл. 24 се командироваат по реда на Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина за фактическа и документална проверка на място по изпълнението на проектите по страни.

Чл. 28. (1) Мониторинг и оценка на изпълнението на задълженията, поети от международна организация – бенефициер на доброволна целева или нецелева вноска по сключено споразумение, се извършва по реда, начина и сроковете, предвидени в споразумението, или въз основа на изисквана от постоянното представителство/посолството и предоставена от съответната международна организация информация за изпълнението на конкретната програма или проект.

(2) Съответните постоянни представителства или посолствата изпращат получените от международната организация–бенефициер отчети, като ги придружават със свои анализ и оценка.

Чл. 29. Ежегодно, в срок до 31 май, дирекция „ООНиСЗР“, съгласувано с дирекция „Бюджет и финанси“ и съответните териториални дирекции и/или дирекциите, наблюдаващи дейността на международни организации, подготвя годишен отчет за предоставената безвъзмездна финансова помощ, в рамките на българската официална помощ за развитие, и за изпълнението на проектите със страни-партньори и предоставените доброволни целеви и нецелеви вноски за международни организации и го предоставя за одобрение от министъра на външните работи.

Чл. 30. В съответствие с чл. 28, ал. 2 от ПМС № 234/2011 г. дирекция „ООНиСЗР“ публикува на официалната интернет страница на Министерството на външните работи одобрения годишен отчет по чл. 29.

Раздел VI. ДРУГИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 31. (1) Ежегодно, в срок до 15 ноември дирекция „ООНиСЗР“, с участието на групи министерства, ведомства и организации, ангажирани в предоставянето на българската помощ за развитие, изготвя предложение за годишен план–график на българската помощ за развитие, съгласно чл.18 от ПМС № 234/2011 г.

(2) Ежегодно, в срок до 30 ноември, предложението за план–график по ал.1 се разглежда на заседание на междуведомствената работна група „Политика за развитие“, свикано по реда на чл.12, ал. 1 от ПМС № 234/2011 г.

(3) Годишните план–графици се утвърждават от министъра на външните работи.

Чл. 32. В съответствие с чл. 28, ал. 2 от ПМС № 234/2011 г. дирекция „ООНиСЗР“ публикува на официалната интернет страница на Министерството на външните работи годишните план–графици и друга информация за осъществяваните проекти, включваща дейностите, основните участници и параметри на бюджета.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§1. По смисъла на вътрешните правила:

1. „Международна организация“ е международна организация, включена в Приложение 2 към Указанията на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие за докладване на предоставената помощ;
2. „Целева вноска към международна организация“ е вноска, предназначена за конкретна програма, проект, фонд, инициатива или дейност на международната организация.
3. „Нецелева вноска към международна организация“ е вноска към основния бюджет на

международната организация, като начинът на разходването ѝ е по преценка на съответната структура.

4. „Териториална дирекция“ е дирекция по чл. 29 или по чл. 35 от Устройствения правилник на Министерството на външните работи, която отговаря за двустранните отношения със съответната страна-партньор.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§2. Настоящите правила се приемат на основание чл. 5, ал.4 от Устройствения правилник на Министерството на външните работи.

§3. За целите на прилагането на вътрешните правила през 2019 година, като еднократно изключение, сроковете по чл. 7 и по чл. 17, ал. 1 се определят на 20 март 2019 г.

§4. За проектите, одобрени с Решения на Министерския съвет, по които все още няма сключени споразумения, се прилагат относимите разпоредби на Раздел III, както и разпоредбите на Раздел V от настоящите правила.

§5. За проекти, одобрени с решения на Министерския съвет до датата на влизане в сила на настоящите вътрешни правила, по които вече има сключени споразумения за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ или договори за предоставяне на доброволни вноски към международни организации и които проекти не се са приключили или по които не е бил осъществен мониторинг към датата на утвърждаването на настоящите правила, се прилагат разпоредбите на Раздел V.

§6. Разпоредбите на настоящите вътрешните правила се прилагат, с изключение на изтеклите срокове по Раздел III, и по отношение на проекти, които ще бъдат изпълнявани през 2019 г., извън тези по § 4 и § 5.

Постановление № 234 от 1 август 2011 г. за политиката на република България на участие в международното сътрудничество за развитие. В сила от 09.08.2011 г.

Обн. ДВ. бр.61 от 9 Август 2011г., изм. ДВ. бр.6 от 22 Януари 2013г., изм. ДВ. бр.62 от 12 Юли 2013г., изм. и доп. ДВ. бр.40 от 13 Май 2014г., доп. ДВ. бр.97 от 25 Ноември 2014г., изм. и доп. ДВ. бр.41 от 31 Май 2016г., изм. ДВ. бр.36 от 13 Май 2022г., изм. и доп. ДВ. бр.43 от 10 Юни 2022г., изм. и доп. ДВ. бр.53 от 8 Юли 2022г.

МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ ПОСТАНОВИ:

Чл. 1. (1) Българската политика на сътрудничество за развитие, наричана по-нататък „политиката на развитие“, е неразделна част от външната политика на Република България. (2) Българската политика на развитие се осъществява в съответствие с общата политика на Европейския съюз в областта на сътрудничеството за развитие.

Чл. 2. Политиката на развитие има за цел:

1. да съдейства за осъществяването на международно приетите цели на развитието, включително Целите на Хилядолетието за развитие, приети от Срещата на Хилядолетието на най-високо равнище на Обединените нации в Ню Йорк на 6 – 8 септември 2000 г.;
2. да способства за осъществяването на ценностите, залегнали в Европейския консенсус, приет със съвместна декларация от 22 ноември 2005 г. от Съвета и представителите на правителствата на държавите членки в рамките на Съвета, Европейския парламент и Комисията по политиката на развитие (ОВ, С 46 от 24.02.2006 г.);
3. да служи за реализирането на целите и задачите на външната политика на Република България.

Чл. 3. Политиката на развитие се осъществява въз основа на следните принципи:

1. партньорство;
2. принадлежност;
3. концентрация;
4. условност;

5. ефективност;
6. прозрачност;
7. недискриминация.

Чл. 4. (1) Конкретните задачи на политиката на развитие се определят чрез средносрочно планиране с участието на всички заинтересовани страни, включително гражданското общество.

(2) Изпълнението на задачите по ал. 1 подлежи на публичен контрол.

Чл. 5. (1) Помощта за развитие и хуманитарната помощ представляват инструменти за осъществяване на политиката на развитие и участие в международното хуманитарно сътрудничество.

(2) Предоставянето на помощ за развитие по многостранна линия включва:

1. участие на Република България в политиката на Европейския съюз на развитие;
2. участие в универсални механизми на сътрудничество за развитие чрез системата на Обединените нации и други международни организации;
3. (нова – ДВ, бр. 41 от 2016 г., в сила от 31.05.2016 г.) участие с доброволни вноски към Европейския съюз или международни организации, включени в Приложение 2 към Указанията на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие за докладване на предоставената помощ.

(3) Предоставянето на помощ за развитие по регионална и двустранна линия включва:

1. безвъзмездна помощ в натура;
2. безвъзмездна финансова помощ;
3. намаляване тежестта на външния дълг;
4. програми за развитие и проекти за развитие, включващи инвестиции във или дарение на движимо имущество, което се предоставя по тези програми и проекти;
5. изпращане на експерти и доброволци;
6. споделяне на знания и опит;
7. образование по въпросите на развитието и привличане на общественото внимание;
8. подкрепа за национални или международни неправителствени организации, работещи в областта на развитието;
9. други.

(4) Хуманитарната помощ се предоставя под формата на:

1. спасителни операции;
2. предоставяне на хуманитарни средства предимно под формата на движимо имущество;
3. безвъзмездна финансова помощ;
4. проекти за хуманитарно подпомагане;
5. (нова – ДВ, бр. 41 от 2016 г., в сила от 31.05.2016 г.) доброволни вноски към Европейския съюз или международни организации, включени в Приложение 2 към Указанията на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие за докладване на предоставената помощ;
6. (предишна т. 5 – ДВ, бр. 41 от 2016 г., в сила от 31.05.2016 г.) други.

(5) Изборът на конкретен инструмент по ал. 2, 3 и 4 се извършва съобразно нуждите на страната партньор и възможностите на Република България като страна донор.

(6) Изборът на конкретни инструменти на двустранна помощ се извършва въз основа на анализ на сравнителните им предимства.

Чл. 6. (1) Министърът на външните работи ръководи дейностите по формирането и осъществяването на политиката на развитие.

(2) В изпълнение на функциите си по ал. 1 министърът на външните работи се подпомага от структурните звена в Министерството на външните работи съобразно тяхната функционална компетентност.

(3) Посолствата на Република България в страните партньори участват в процеса на формирането и осъществяването на политиката на развитие, като поддържат контакти със заинтересованите лица и правят предложения относно съдържанието на

политиката и формите на реализирането на сътрудничеството.

(4) Постоянните представителства на Република България при международните организации участват в работата по формирането и съгласуването на политиката на развитие, включително в разработването на концептуални подходи по въпросите на развитието, и съдействат за осъществяване на координация с други страни донори и със страни партньори по въпроси на участието на Република България в многостранни механизми на сътрудничество за развитие и по други въпроси на политиката на развитие.

(5) Посолствата на Република България в страни партньори участват в процеса на координиране на българската помощ за развитие със страните донори.

Чл. 7. Министерствата и ведомствата подпомагат формирането и осъществяването на политиката на развитие в сферата на своята компетентност.

Чл. 8. (1) Дейността по формирането на политиката на развитие се осъществява в партньорство с гражданското общество, местните власти и бизнеса в Република България.

(2) Формирането и осъществяването на политиката на развитие се извършва в партньорство както с правителствата на страните партньори, така и с други заинтересовани представители на тези страни.

(3) Политиката на развитие се координира с другите донори на международна помощ в рамките на съществуващите международни механизми, включително тези в международните универсални организации, Европейския съюз, специализирани агенции, международни организации на страните донори, а също така и по двустранна линия.

Чл. 9. (Изм. – ДВ, бр. 40 от 2014 г., в сила от 13.05.2014 г.) (1) Министърът на външните работи се подпомага от Съвета „Международно сътрудничество за развитие и регионално сътрудничество“ с консултативни функции в състав, както следва:

1. председател – министърът на външните работи;

2. членове на Съвета във формат „Международно сътрудничество за развитие“:

а) заместник-министър на външните работи;

б) заместник-министър на финансите;

в) (изм. – ДВ, бр. 43 от 2022 г., в сила от 10.06.2022 г.) заместник-министър на икономиката и индустрията;

г) заместник-министър на образованието и науката;

д) заместник-министър на вътрешните работи;

3. членове на Съвета във формат „Регионално сътрудничество“:

а) (изм. – ДВ, бр. 43 от 2022 г., в сила от 10.06.2022 г.) заместник-министър на икономиката и индустрията;

б) заместник-министър на правосъдието;

в) заместник-министър на вътрешните работи;

г) заместник-министър на финансите;

д) заместник-министър на труда и социалната политика;

е) заместник-министър на инвестиционното проектиране;

ж) заместник-министър на земеделието и храните;

з) заместник-министър на регионалното развитие;

и) (изм. – ДВ, бр. 36 от 2022 г.) заместник-министър на транспорта и съобщенията; к)

заместник-министър на околната среда и водите; л) заместник-министър на здравеопазването;

м) заместник-министър на образованието и науката;

н) заместник-министър на културата;

о) заместник-министър на отбраната;

п) заместник-министър на младежта и спорта;

р) (нова – ДВ, бр. 43 от 2022 г., в сила от 10.06.2022 г.) заместник-министър на иновациите и растежа;

4. секретар на Съвета във формат „Международно сътрудничество за развитие“ – дипло-

матически служител, определен от министъра на външните работи;

5. секретар на Съвета във формат „Регионално сътрудничество“ – служител от Министерството на външните работи.

(2) При обсъждане на въпроси от компетентност на други министерства и ведомства за участие в работата на Съвет „Международно сътрудничество за развитие и регионално сътрудничество“ могат да се канят техни представители на съответното ниво.

(3) Със заповед на министър-председателя по предложение на съответните министри се определя поименният състав на Съвет „Международно сътрудничество за развитие и регионално сътрудничество“ и се утвърждават правила за работата му.

(4) За участие в работата на Съвет „Международно сътрудничество за развитие и регионално сътрудничество“ във формат „Международно сътрудничество за развитие“ могат да се канят представители на структурите на гражданското общество, които имат интерес към политиката на развитие.

(5) Административно-техническото и организационното обслужване на Съвет „Международно сътрудничество за развитие и регионално сътрудничество“ се осъществява от Министерството на външните работи.

Чл. 10. (Изм. – ДВ, бр. 40 от 2014 г., в сила от 13.05.2014 г.) Съвет „Международно сътрудничество за развитие и регионално сътрудничество“ подпомага министъра на външните работи при:

1. определяне на приоритетните цели, задачи и дейности, свързани с участието на Република България в международното сътрудничество за развитие;

2. формиране на общи насоки, цели, задачи, географски и секторни приоритети на българската помощ за развитие;

3. изготвяне на средносрочни програми за предоставяне на помощ за развитие и хуманитарна помощ, стратегически програми за помощта по страни партньори и годишните планове-графици за предоставяне на помощ за развитие и хуманитарна помощ;

4. използване на конкретни инструменти за финансиране на българската помощ за развитие;

5. решаване на въпроси, свързани с популяризиране приноса на Република България в международното сътрудничество за развитие;

6. решаване на въпроси, свързани с осигуряване подкрепа на гражданското общество и частния бизнес за политиката на развитие;

7. оценка на ефективността на изпълнението на програмите и проектите, финансирани по линия на политиката за развитие;

8. (нова – ДВ, бр. 40 от 2014 г., в сила от 13.05.2014 г.) координацията на външнополитическите аспекти на държавната политика в областта на регионалното сътрудничество, като изпълнява функциите, определени с акт на Министерския съвет.

Чл. 11. (1) (Изм. – ДВ, бр. 40 от 2014 г., в сила от 13.05.2014 г.) При осъществяване на функциите си по отношение на политиката на развитие министърът на външните работи се подпомага от междуведомствената работна група „Политика на развитие“, наричана по-нататък „работната група“, в която се включват представители на министерствата по чл. 9, ал. 1, т. 2, а също така и на други министерства и ведомства, които имат отношение към участието на Република България в международното сътрудничество за развитие.

(2) Съставът на работната група се определя със заповед на министъра на външните работи по предложение на съответните министри и ръководители на ведомства.

(3) Работната група се състои от ръководител, секретар и членове.

(4) Работната група:

1. подпомага министъра на външните работи при осъществяването на оперативната координация с други министерства и ведомства по въпросите на политиката на развитие;

2. съдейства за формулирането на национални позиции по въпроси на международното сътрудничество за развитие;

3. съдейства за осигуряване на публична подкрепа за българската политика на развитие.

Чл. 12. (1) Ръководителят на работната група свиква заседания, на които могат да бъдат канени представители на гражданското общество.

(2) Оперативната комуникация в рамките на работната група се извършва по електронен път.

(3) Дневният ред за заседанията и материалите по него се изпращат по електронен път на членовете на работната група.

(4) Членовете на работната група изпращат по електронен път своите мнения и предложения до ръководителя на работната група.

(5) На заседанията ръководителят на работната група докладва получените мнения и предложения, на основата на които работната група изработва общо становище.

(6) При съгласуване на позиции в рамките на работната група се прилага правилото на мълчаливото съгласие, като за всеки конкретен случай се определя срок и лице за контакт за предоставяне на становища и бележки.

Чл. 13. (1) По въпросите на международното сътрудничество за развитие, определени като приоритетни от Председателството на Съвета на Европейския съюз, а също така и по основните въпроси на сътрудничеството за развитие – предмет на обсъждане в ООН, се изготвят рамкови позиции на Република България.

(2) Разработването и одобряването на рамкови позиции по политиката на развитие се извършва при следните условия и ред: 1. процедурата по изготвяне на рамкова позиция се иницира от Министерството на външните работи или от друго ведомство, което разпространява до останалите министерства и ведомства работен документ, в който е очертан кръгът от теми – предмет на дискусия, формулирани са стоящите пред страната въпроси и възможните подходи за тяхното решаване;

2. заинтересованите министерства и ведомства, както и съответните български задгранични представителства представят становище по работния документ в двуседмичен срок от получаването му;

3. въз основа на предварителните становища на заинтересованите министерства и ведомства водещото министерство или ведомство изготвя проект за рамкова позиция съгласно приложението, който се съгласува с членовете на работната група по електронна поща;

4. при съгласуването на рамковата позиция, предложена от друго министерство или ведомство, е необходимо положително становище на Министерството на външните работи;

5. изготвената рамкова позиция се утвърждава от заместник-министър във водещото министерство;

6. в случаите, когато рамкова позиция се отнася до въпроси, по които е постигнато съгласие в работната група и/или които попадат единствено в сферата на компетентност на Министерството на външните работи, рамковата позиция се утвърждава от заместник-министър на външните работи и се изпраща за сведение до членовете на работната група;

7. (изм. – ДВ, бр. 40 от 2014 г., в сила от 13.05.2014 г.) в случай че по даден проект на рамкова позиция не може да бъде постигнато съгласие в работната група или проектът на рамкова позиция се отнася до приоритетни въпроси от национално значение, той се внася за обсъждане в Съвет „Международно сътрудничество за развитие и регионално сътрудничество“ във формат „Международно сътрудничество за развитие“.

8. утвърдената рамкова позиция се изпраща от Министерството на външните работи до Постоянното представителство на Република България към Европейския съюз, Постоянното представителство на Република България към ООН, Постоянното представителство на Република България при Службата на ООН и другите международни организации в Женева и, при необходимост, до други български задгранични представителства.

Чл. 14. (1) Утвърдените рамкови позиции във връзка с политиката на развитие на Европейския съюз се представят в съответните работни групи към Съвета на Европейския съюз.

(2) Българските представители в работните групи по ал. 1 изготвят доклад за участието си в съответните заседания, който съдържа информация за позициите на другите дър-

жави членки, постигнатите резултати в дискусиата, изводи и препоръки относно конкретната българска позиция във връзка с предстоящи заседания по съответните въпроси.

Чл. 15. Предоставянето на българската помощ за развитие се извършва на базата на стратегически програми за помощта по страни партньори, средносрочни програми за помощ за развитие и хуманитарна помощ и годишни планове–графици.

Чл. 16. (1) Средносрочните програми за помощ за развитие и хуманитарна помощ целят постигане на необходимата прозрачност и предсказуемост на българската помощ за развитие и гарантиране балансираност на помощта по отрасли и географски направления с оглед оптимално осъществяване целите на българската политика на развитие.

(2) Средносрочните програми за помощ за развитие и хуманитарна помощ обхващат период най-малко 3 години и съдържат:

1. общите задачи на българската политика на развитие;
2. конкретните области и сектори, в които помощта ще се оказва;
3. примерното географско разпределение на помощта;
4. размера на средствата, които Република България възнамерява да предостави по отрасли и географски направления.

(3) Средносрочните програми за помощ за развитие и хуманитарна помощ се изготвят от Министерството на външните работи с участието на всички заинтересовани министерства и ведомства, както и на представители на гражданското общество.

(4) При изработването на средносрочните програми за помощ за развитие и хуманитарна помощ се провеждат консултации с представители на страните партньори за проучване на техните нужди, както и с представители на други страни донори с цел постигане на оптимална взаимодопълняемост и кохерентност на помощта.

(5) Средносрочните програми за помощ за развитие и хуманитарна помощ се приемат с решение на Министерския съвет по предложение на министъра на външните работи.

Чл. 17. (1) Стратегическите програми по страни партньори се изготвят съобразно географските приоритети на българската политика за развитие с цел осигуряване на прозрачност и предсказуемост на помощта за развитие и съдържат:

1. задачите на българската помощ за развитие;
2. цялостен анализ на ситуацията, в която ще се оказва помощ за развитие;
3. конкретните направления на работа и очакваните резултати;
4. размера на средствата, които се предвижда да бъдат предоставени на съответните страни по отделните сектори.

(2) Стратегическите програми по страни партньори обхващат период най-малко 3 години и се изготвят от Министерството на външните работи с участието на всички заинтересовани министерства и ведомства, както и на представители на гражданското общество след предварителен анализ на нуждите на страните партньори.

Чл. 18. (1) (Изм. – ДВ, бр. 40 от 2014 г., в сила от 13.05.2014 г.) Годишните план–графици на българската помощ за развитие се изготвят от Министерството на външните работи с участието на други министерства, ведомства и организации, ангажирани в предоставянето на българската помощ за развитие, и се разглеждат от работната група „Сътрудничество за развитие и регионално сътрудничество“ във формат „Международно сътрудничество за развитие“.

(2) Годишните план–графици на българската помощ за развитие включват предвижданите дейности по линия на българската политика на развитие в изпълнение на съответната средносрочна програма за помощ за развитие и хуманитарна помощ.

(3) Годишните план–графици се утвърждават от министъра на външните работи.

Чл. 19. Изработването, разглеждането и одобряването на документите по чл. 18 се извършва в срок, съобразен със сроковете по бюджетната процедура за съответната година.

Чл. 20. (Отм. – ДВ, бр. 6 от 2013 г.)

Чл. 20а. (Нов – ДВ, бр. 97 от 2014 г., в сила от 01.01.2015 г.) На базата на годишните

план-графици Министерството на външните работи извършва програмно планиране на средствата за българската помощ за развитие за следващата бюджетна година.

Чл. 21. Предоставянето на помощ за развитие и хуманитарна помощ се отчита посредством отчети по изпълнението на средносрочната програма за помощ за развитие и хуманитарна помощ, годишни отчети и средносрочни отчети за помощта по страни.

Чл. 22. (Изм. – ДВ, бр. 41 от 2016 г., в сила от 31.05.2016 г.) Министерството на външните работи и другите ресорни министерства могат при необходимост да сключват меморандуми за разбирателство със съответните министерства или ведомства в страните, определени като приоритетни получатели на българска помощ за развитие.

Чл. 23. (1) Предоставянето на помощта за развитие се извършва при спазване изискванията на законодателството на Република България и принципите на публичност и прозрачност, свободна и лоялна конкуренция, равнопоставеност и недопускане на дискриминация.

(2) Физическите и юридическите лица, както и техни обединения могат да участват в предоставянето на помощ за развитие с изключение на случаите по ал. 3 – 7.

(3) Не може да кандидатства за участие в предоставяне на помощ за развитие юридическо лице, което:

1. е обявено в несъстоятелност; 2. е в производство по ликвидация или се намира в подобна процедура съгласно националните закони и подзаконови актове;

3. е в открито производство по несъстоятелност или е сключило извънсъдебно споразумение с кредиторите си по смисъла на чл. 740 от Търговския закон, а в случай че кандидат е чуждестранно лице – се намира в подобна процедура съгласно националните закони и подзаконови актове, включително когато неговата дейност е под разпореждане на съда, или е преустановило дейността си;

4. е лишено от правото да упражнява определена професия или дейност съгласно законодателството на държавата, в която е извършено нарушението;

5. има парични задължения към държавата или към община по смисъла на чл. 162, ал. 2 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, установени с влязъл в сила акт на компетентен орган, освен ако е допуснато разсрочване или отсрочване на задълженията, или парични задължения, свързани с плащането на вноски за социално осигуряване или данъци съгласно правните норми на държавата, в която е установено;

6. има наличие на непогасени частни задължения към държавата, изброени в чл. 3, ал. 7 от Закона за Националната агенция за приходите.

(4) Не може да кандидатства за участие в предоставянето на помощ за развитие юридическо лице, член на чийто управителен орган:

1. е осъждан с влязла в сила присъда за престъпление от общ характер;

2. не е изпълнил задълженията си, свързани с плащане на вноски за социално осигуряване или плащане на данъци в съответствие с приложимото към лицето законодателство;

3. е предоставил умишлено документи с невярно съдържание при осигуряване на информация, изисквана като условие за финансиране на дейности по линия на помощта за развитие, или не е предоставил такава информация;

4. е лишен от правото да упражнява определена професия или дейност съгласно законодателството на държавата, в която е извършено нарушението;

5. е юридическо лице, за което е наличие обстоятелство по ал. 3;

6. има наличие на непогасени частни задължения към държавата, изброени в чл. 3, ал. 7 от Закона за Националната агенция за приходите.

(5) Не може да кандидатства за участие в предоставянето на помощ за развитие физическо лице, което:

1. е осъждано за престъпление от общ характер с влязла в сила присъда;

2. не е изпълнило задълженията си, свързани с плащане на вноски за социално осигуряване или плащане на данъци в съответствие с действащата нормативна уредба;

3. е предоставило умишлено документи с невярно съдържание при осигуряване на инфор-

мацията, изискана като условие за финансиране на дейности по линия на помощта за развитие, или не предоставя такава информация;

4. е лишено от правото да упражнява определена професия или дейност съгласно законодателството на държавата, в която е извършено нарушението;

5. има наличие на непогасени частни задължения към държавата, изброени в чл. 3, ал. 7 от Закона за Националната агенция за приходите.

(6) Когато членове на управителните органи са юридически лица, изискванията на ал. 5 се отнасят до техните представители в съответните управителни органи.

(7) Не могат да кандидатстват за участие в предоставянето на помощ за развитие лица:

1. при които член на управителен или контролен орган, както и временно изпълняващ такава длъжност, включително прокурор или търговски пълномощник, е свързано лице по смисъла на § 1, т. 1 от допълнителната разпоредба на Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси с ведомството, администриращо съответния проект, или със служители на ръководна длъжност в неговата организация;

2. които са сключили договор с лице по чл. 21 или 22 от Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси.

(8) Изискванията на ал. 5 се отнасят и до лицата, които са упълномощени да представяват кандидата за получаване финансиране на дейности по линия на помощта за развитие.

Чл. 24. (Отм. – ДВ, бр. 6 от 2013 г.)

Чл. 24а. (Нов – ДВ, бр. 97 от 2014 г., в сила от 01.01.2015 г.) (1) Средствата за официалната помощ за развитие и хуманитарна помощ се предвиждат по бюджета на Министерството на външните работи със закона за държавния бюджет за съответната година в съответствие с текущата Средносрочна програма за помощ за развитие и хуманитарна помощ с изключение на средствата, предвидени за членски вноски в Европейския съюз и в други международни организации, които се изплащат от други министерства и ведомства.

(2) Предоставените средства по бюджета на Министерството на външните работи за официална помощ за развитие не могат да бъдат използвани и пренасочвани за други програми и разходи на Министерството на външните работи.

(3) Предоставянето на средства на други ведомства във връзка с финансирането по линия на официалната помощ за развитие се извършва по реда на чл. 110, ал. 4 от Закона за публичните финанси.

(4) Средства за помощ за развитие могат да бъдат предоставяни и от български физически и юридически лица.

Чл. 25. Министерството на финансите съгласува използването на различни финансови инструменти при оказването на българската помощ за развитие.

Чл. 26. (1) Министерството на външните работи осъществява мониторинг върху предоставянето на помощта за развитие и хуманитарната помощ.

(2) Ангажираните в предоставянето на помощ за развитие и хуманитарна помощ ведомства и представители на гражданското общество, бизнеса и местните власти предоставят необходимата информация във връзка с осъществявания мониторинг по ал. 1.

Чл. 27. (1) Българската помощ за развитие се отчита в съответствие със съществуващите международни донорски механизми в рамките на Комитета по помощта за развитие на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие, Европейския съюз и др.

(2) Министерството на външните работи предоставя съответната информация в рамките на международните механизми по ал. 1, като министерствата и ведомствата, участващи в осъществяването на българската помощ за развитие, му предоставят за целта нужната информация.

(3) Министерствата и ведомствата на Република България, които участват в осъществяването на програми за сътрудничество с развиващи се страни, предоставят на Министерството на външните работи информация относно компонентите на тези

програми, които могат да се смятат за предоставяне на помощ за развитие и хуманитарна помощ.

Чл. 28. (1) Участниците в предоставянето на българската помощ за развитие публикуват информация за извършената от тях дейност.

(2) Министерството на външните работи публикува на електронните си страници в интернет средносрочните програми за помощ за развитие и хуманитарна помощ, средносрочните програми по страни партньори, средносрочните отчети, годишните план-графици, годишните отчети за българската помощ за развитие и средносрочните отчети за помощта по страни.

(3) Министерството на външните работи и съответните ведомства, ангажирани в предоставянето на българската помощ за развитие, публикуват на електронните си страници в интернет информация за осъществяваните програми и проекти, включваща дейностите, основните участници и параметри на бюджета.

(4) Министерството на външните работи и другите министерства и ведомства, участващи в предоставянето на българската помощ за развитие, предприемат допълнителни мерки за популяризиране на целите, задачите и резултатите от осъществяването на българската политика за развитие в страната и в чужбина.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на постановлението:

1. „Принцип на партньорство“ е осъществяване на българската политика на развитие на основата на стабилно и дълготрайно сътрудничество със страните партньори и с членовете на международната донорска общност, базиращо се на взаимно доверие и уважение към суверенитета, традициите и културата на партньорите.

2. „Принцип на принадлежност“ е мотивиране на българската помощ за развитие от нуждите на страните партньори и съобразяване на програмите за сътрудничество за развитие с националните стратегии за развитие и произтичащите от тях действия.

3. „Принцип на концентрация“ е концентриране на усилията върху ограничен кръг бенефициенти и области на действие поради ограничените ресурси, с които Република България разполага.

4. „Принцип на условност“ е отпускане на помощ на базата на показаните резултати от страните партньори и в съответствие с изискванията за добро управление.

5. „Принцип на ефективност“ е постигане на максимална ефективност на помощта за развитие чрез партньорство с всички заинтересовани страни, най-вече със страните – членки на Европейския съюз, за подобряване на качеството и резултатите от помощта, както и за по-ефективното и използване от страните партньори.

6. „Принцип на прозрачност“ е откритост на сътрудничеството с развиващите се страни за обсъждане с представители на българската държавна администрация, НПО, частния бизнес, академичните среди и други заинтересовани обществени групи, както и със страните партньори. Разпределението на средствата и оценката на тяхното използване се извършва на базата на обективни и прозрачни критерии, основани на принципите за добро управление.

7. „Принцип на недискриминация“ е предоставянето на българската помощ за развитие на базата на равното третиране и равните възможности, т. е. без дискриминация по отношение на пол, раса, религиозна принадлежност, възраст, увреждания, сексуална ориентация и др.

8. „Заинтересовани страни“ са правителствата, представителите на гражданското общество, бизнеса и местните власти на страните партньори и страните донори на помощ за развитие, а също така международните организации, осъществяващи дейности в областта на сътрудничеството за развитие.

9. „Публичен контрол“ е контрол от страна на публичните институции и гражданското общество.

10. „Страна партньор“ е страна, към която е насочена помощта за развитие и която отговаря на условията на Комитета по помощта за развитие към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие.

11. „Страна донор“ е страна, която предоставя помощ за развитие в съответствие с правилата на Комитета по помощта за развитие към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 2. Поименният състав на Съвет „Международно сътрудничество за развитие“ се определя по реда на чл. 9, ал. 3 в едномесечен срок от влизането в сила на постановлението.

§ 3. Постановлението се приема на основание чл. 6, ал. 2 от Закона за нормативните актове.

§ 4. Постановлението влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“ с изключение на чл. 24, ал. 1, който влиза в сила от 1 януари 2013 г.



НПО
НПО
НПО

Граждански
организации

Наблюдател